

Euroopan
komissio

PANORAMA

SYKSY 2016 / NRO 58

Euroopan
kaupunkialueita
koskeva
toimintaohjelma

APULIAN
SUURET
TAVOITTEET

KIERTOTALOUDEN
EDISTÄMINEN

Alue- ja
kaupunki-
politiikka

PANORAMA

PÄÄKIRJOITUS.....	03	APULIA HERÄTTÄÄ HUOMIOTA.....	30
KAUPUNKIAGENDA.....	04	COHESIFY JA EUROOPPALAINEN IDENTITEETTI.....	36
REGIOSTARS-FINALISTIT.....	10	EUROOPPA ALUEELLANI –KAMPANJA.....	38
RAHOITUSTUKEA MECKLENBURG- VORPOMMERNILLE.....	14	MARJORIE JOUENIN HAASTATTELU.....	40
KIERTOTALOUDEN EDISTÄMINEN.....	16	MOOC: OPETUSTA EU:N RAHOITUKSESTA.....	42
ALUEELLISTA INNOVOINTIA SUOMESSA.....	20	UUTISET LYHYESTI.....	43
PORTUGALI ASETTAA INVESTOINNIT ETUSIJALLE.....	21	OMAISUUDEN OTTAMINEN TAKAISIN MAFIALTA.....	45
LANGUEDOCILAISTEN YRITYSTEN RAHOITTAMINEN.....	23	PORTAALI AUTTAA PK-YRITYKSIÄ KESTÄVÄN LIIKENTEEN PROJEKTISSA.....	46
TUKHOLMAN KESTÄVÄ KAUPUNKIKEHITYS.....	24	PROJEKTEJA KREIKASTA JA ITÄMEREN ALUEELTA.....	48
KAMERALLA TALLENNETTUA.....	26	KARTAT: SAAVUTETTAVUUS TEITÄ PITKIN.....	50
SMART REGIONS –KONFERENSSI.....	28	OHJELMA.....	52

04

10

36

46

Tässä numerossa...

Tervetuloa lukemaan *Panoraman* syksyn 2016 numeroa. Pääteemamme tässä numerossa on EU:n kaupunkialueita koskeva toimintaohjelma, joka vahvistettiin kesällä Amsterdamin julkilausumalla. Tarkastelemme, kuinka sillä pyritään parantamaan kaupunkilaisten elämää kaikkialla EU:ssa. Tutustumme myös siihen, kuinka komission uusi kiertotaloutta edistävä toimenpidepaketti auttaa vähentämään jätettä ja kannustaa kestävyYTEEN. Tällä kertaa syväluotaavan artikkelimme aiheena on Apulian alue Italiassa. Saamme luettavaksemme alueen hallinnollisen johtajan haastattelun ja tutustumme viimeaikaisiin menestyksekkäisiin hankkeisiin.

Käsitlemme myös älykkäiden erikoistumisstrategioiden kehitystä. Omin sanoin -osiossa puheenvuoron saavat

suomalaiset, ranskalaiset, saksalaiset, portugalilaiset ja ruotsalaiset sidosryhmät. Hankkeet-osiossa esitellään hankkeita Itämeren alueelta ja Kreikasta ja tutustumme tarkemmin ympäristöystävälliseen liikkuvuusratkaisuun Alankomaissa.

Mukavia lukuhetkiä.

Ana Paula Laissy

ANA-PAULA LAISSY

Viestintäyksikön johtaja, alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto, Euroopan komissio

PÄÄKIRJOITUS

Kausi 2007–2013 oli tapahtumarikas: meitä koetteli unionin historian suurin talous- ja rahoituskriisi, unioniin liittyi kolme uutta jäsenvaltiota ja hyväksyimme Eurooppa 2020 -strategian eli joukon kunnianhimoisia tavoitteita, jotka pyrimme saavuttamaan vuoteen 2020 mennessä.

Komissio on äskettäin julkaisemassaan kauden 2007–2013 aluepolitiikkaa koskevassa arvioinnissaan tarkastellut, kuinka koheesio- ja aluepolitiikkaa on onnistuttu mukauttamaan vaativiin olosuhteisiin.

Arvioinnin toteuttamisesta vastasivat riippumattomat asiantuntijat, jotka haastattelivat yli kolmea tuhatta edunsaajaa ja tuhatta ohjelmien täytäntöönpanosta vastaavien hallintoviranomaisten työntekijää. Arviointi osoittaa, millainen vaikutus EU:n rahoituksella on talouteen.

Euroopan aluekehitysrahaston ja koheesiorahaston kautta investoitiin kauden 2007–2013 aikana 270 miljardia euroa. Rahoitus oli monille jäsenvaltioille tärkeä rahoituslähde, joka edusti useimmissa maissa 20–50:tä prosenttia – Unkarissa jopa 57:ää prosenttia – käytössä olevista pääomainvestoinneista.

Arvioinnin mukaan vuosina 2007–2013 tukea sai 250 000 pk-yritystä ja luotiin miljoona työpaikkaa, mikä vastaa kolmasosaa EU:ssa luoduista työpaikoista samalla ajanjaksolla. Lisäksi BKT:n odotetaan kasvavan 2,74 euroa jokaista sijoitettua euroa kohden vuoteen 2023 mennessä.

Myönteiset vaikutukset ulottuvat jokaiseen EU:n alueeseen ja jäsenvaltioon, ja ne parantavat kansalaisten elintasoa muun muassa liikenteen, ympäristön, energiatehokkuuden, koulutuksen ja terveydenhuollon aloilla.

Arvioinnin aikana voitiin myös tunnistaa mahdollisia parannuskohteita. Arviointi esimerkiksi vahvisti käsitystämme siitä, että ohjelmien etenemisen seuranta ja tulosten arviointi edellyttävät selkeämpiä tavoitteita ja järjestelmiä.

Näihin seikkoihin on jo puututtu kauden 2014–2020 uudistuksessa. Lisäksi komissio ja jäsenvaltioiden päättäjät pyrkivät tulevaisuudessa jatkuvasti parantamaan politiikkamme tulossuuntautunutta lähestymistapaa.

Kaikkein tärkeintä on saavuttaa tuloksia eli parantaa 500 miljoonan Euroopan kansalaisen elämää.

Tämän *Panoraman* numeron monet konkreettiset esimerkit, tarinat todellisesta elämästä sekä koheesio- ja aluepolitiikan koskettamien ihmisten lausunnot osoittavat, kuinka EU:n rahoitus auttaa tämän tavoitteen saavuttamisessa. ■

CORINA CREȚU

Aluepolitiikasta vastaava Euroopan komission jäsen

Kaupunkialueiden parantaminen kumppanuuksien avulla

EU-maiden kaupunkiasioista vastaavat ministerit sopivat 30. toukokuuta Amsterdamin julkilausumasta, jossa vahvistetaan EU:n kaupunkien koskeva toimintaohjelma. Yleisten asioiden neuvosto vahvisti sen muodollisesti 24. kesäkuuta. Tavoitteena on tehdä yhteistyötä tasavertaisesti kaikkien sidosryhmien kanssa Euroopan kaupunkien, kuntien ja esikaupunkien parantamiseksi.

Suurin osa EU:n kansalaisista asuu kaupunkialueilla, jotka ovat myös EU:n talouden vetureita. Kaupunkialueet hyötyvät yhteistyöhön perustuvasta innovatiivisesta lähestymistavasta, jolla kehitetään ja toteutetaan politiikkoja, jotka keskittyvät paikallisiin toimiin mutta joilla on merkittävä eurooppalainen ulottuvuus. Kaupunkialueita koskeva toimintaohjelma tukee Euroopan taloudellista ja sosiaalista kehitystä edistämällä kaupunkien viranomaisten, jäsenvaltioiden, EU:n toimielinten ja muiden sidosryhmien, kuten kansalaisjärjestöjen ja yritysten, välisiä kumppanuuksia.

Sen tavoitteena on tarjota kansalaisille uusia mahdollisuuksia, parantaa heidän elämänlaatuaan ja vastata keskeisiin kaupunkialueita koskeviin haasteisiin työllisyydestä ja sosiaalisesta osallisuudesta aina liikkuvuuteen, ympäristöön ja ilmastomuutokseen.

Älykäs, kestävä ja osallistava

Euroopan unioni on yksi maailman kaupungistuneimmista alueilta. Yli 70 prosenttia Euroopan kansalaisista elää kaupun-

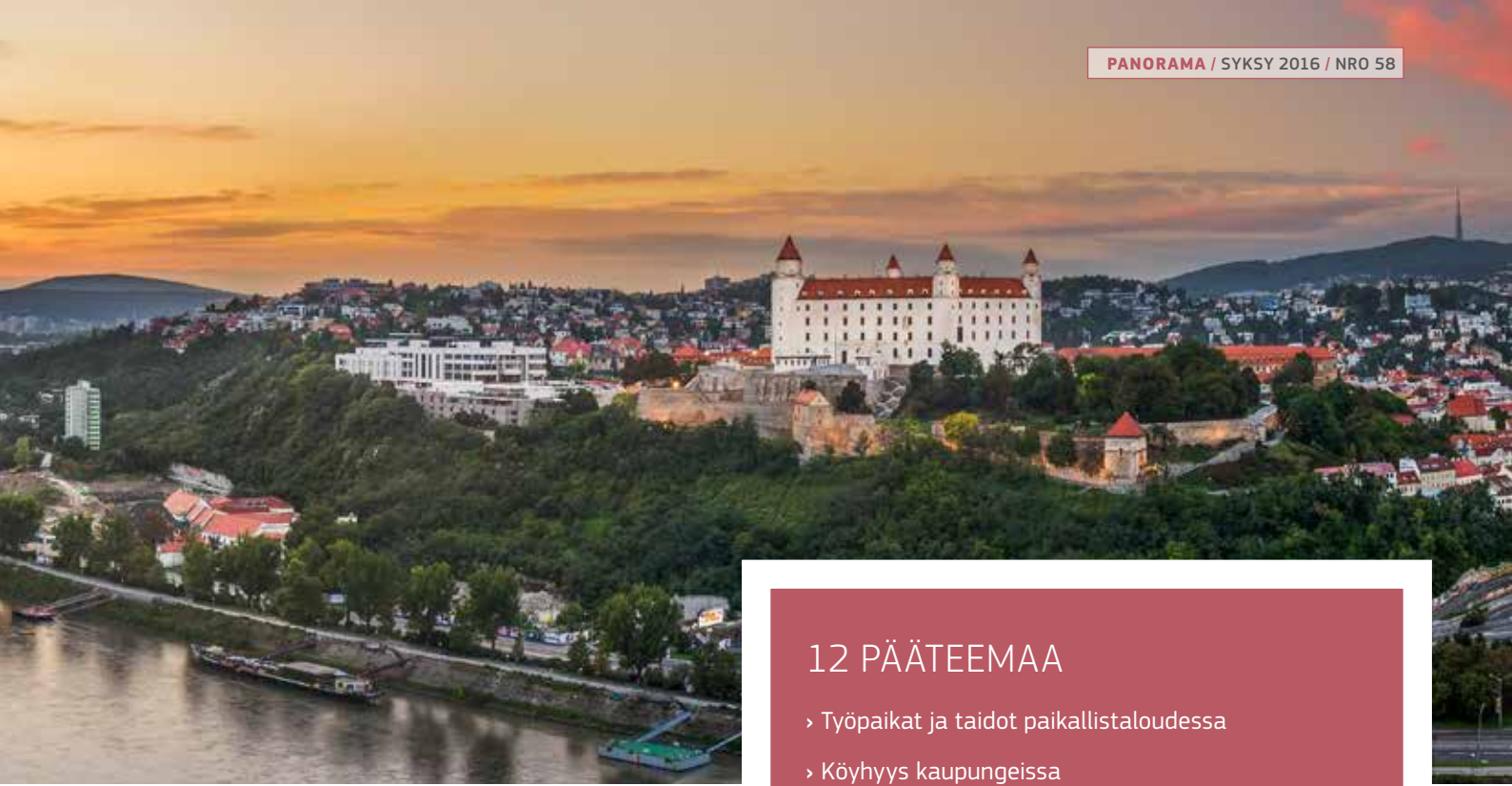
gissa, esikaupungissa tai vastaavalla kaupunkialueella. YK arvioi osuuden nousevan 80 prosenttiin vuoteen 2050 mennessä. Yli 70 prosenttia kaikista Euroopan työpaikoista sijaitsee kaupunkialueilla, ja yli 80 prosenttia korkeakoulutetuista 25–64-vuotiaista kansalaisista elää kaupunkialueilla.

Näin ollen kaupunkien kehityksellä on merkittävä vaikutus koko Euroopan taloudelliseen, yhteiskunnalliseen ja ympäristöä koskevaan kehitykseen. Se on merkittävä tekijä älykästä, kestävästä ja osallistavasta kasvusta tavoittelevan Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamisessa.

TULOSSA...

Raportti Euroopan kaupunkien tilasta

Raportissa Euroopan kaupunkien tilasta ("State of European Cities report, Cities leading the way to a better future") käsitellään kaupunkien paremman tulevaisuuden tiennäyttäjinä. Raportti osoittaa, kuinka kaupungit edistävät eurooppalaisia tavoitteita ja strategioita. Kaungit ovat tärkeässä asemassa innovoinnin ja koulutuksen edistämiseksi, sosiaalisen osallisuuden tukemisessa ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisessä. Raportissa korostetaan kaupunkien resurssitehokkuutta, jota voidaan parantaa entisestään oikeilla hallintojärjestelmillä. Raportti laadittiin tukemaan kaupunkien koskevaa EU:n toimintaohjelmaa ja uutta kaupunkiagenda, ja se esitellään lokakuussa Brysselissä.

^ Bratislava, Slovakia

Kaupunkialueille keskittyy myös monia haasteita, kuten syrjäytymistä, työttömyyttä ja köyhyyttä. Siksi kaupunkiagendassa tunnustetaan kaupunkien rooli Euroopan kiireellisimpien sosioekonomisten ongelmien käsittelyssä. Agenda perustuu kaupunkiviranomaisten tärkeään asemaan hallinnon tasolla, joka on usein lähimpänä kansalaisia.

Aluepolitiikasta vastaava komission jäsen Corina Crețu toteaa: ”Kaupungit ovat luovuuden keskuksia ja Euroopan kasvun vetureita, mutta niillä on vastassaan mittavia haasteita, kuten syrjäytyminen, ilmansaasteet ja työttömyys. Meidän on vastattava näihin haasteisiin yhdessä. Sitoutumisemme kaupunkiagendaan osoittaa, että pidämme kaupunkiasioita tärkeinä ja olemme valmiita kuuntelemaan enemmän kaupunkijamme selvittääksemme, minkä ne kokevat toimivaksi ja missä on parannettavaa.”

Kaupunkiagendan myötä luodaan 12 kumppanuutta, joissa 15–20 sidosryhmää tekee tasavertaista yhteistyötä 12 pääteeman ympärillä.

Sosioekonomisiin pääteemoihin lukeutuvat työpaikkojen ja koulutuksen kehittäminen paikallistaloudessa, köyhyyden torjunta kaupungeissa, asumiseen ja liikkuvuuteen liittyvät ongelmat sekä aloitteet, joilla pyritään tukemaan maahanmuuttajien ja pakolaisten kotoutumista. Tärkeässä asemassa ovat myös ympäristöä koskevat haasteet, kuten kestävä maankäyttö, kiertotalouden kehittäminen, ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja ilmanlaatu.

Yhteistyö koskee myös muun muassa digitaaliseen talouteen siirtymistä, vastuullista julkista hankintatoimintaa ja monialaisia teemoja, kuten pieniä ja keskikokoisia kaupunkeja, kaupunkien ja maaseudun välisiä suhteita ja innovointia.

12 PÄÄTEEMAA

- > Työpaikat ja taidot paikallistaloudessa
- > Köyhyys kaupungeissa
- > Asuminen
- > Maahanmuuttajien ja pakolaisten kotouttaminen
- > Kestävä maankäyttö ja luontoon perustuvat ratkaisut
- > Kiertotalous
- > Ilmastonmuutokseen mukautuminen
- > Uusiin energiamuotoihin siirtyminen
- > Kaupunkiliikenne
- > Ilmanlaatu
- > Digitaalitekniikkaan siirtyminen
- > Innovatiivinen ja vastuullinen julkinen hankintatoiminta

Kohdehankkeet

Neljä pilottikumppanuutta, jotka keskittyvät asumiseen liittyviin ongelmiin, maahanmuuttajien ja pakolaisten kotouttamiseen, köyhyyteen ja ilman saastumiseen, on jo käynnistetty. Loput käynnistyvät tulevan vuoden aikana.

Amsterdam esimerkiksi koordinoi maahanmuuttajien ja pakolaisten kotouttamiseen keskittyvää hanketta. Paikallisten yhteisöjen halukkuuteen ja kotouttamiskykyyn perustuva aloite keskittyy asumiseen, kulttuuriseen kotouttamiseen, julkisten palvelujen tarjoamiseen, sosiaaliseen osallisuuteen, koulutus- ja työmarkkinatoimiin sekä mahdollisuuksien luomiseen toisen ja kolmannen polven maahanmuuttajaperheille.

- ▼ EU:n kaupunkiagendaä käsittelevä alueiden komitean foorumi Amsterdamissa 30. toukokuuta 2016. Vasemmalta oikealle: alueiden komitean jäsen ja Lombardian alueneuvoston puheenjohtaja Raffaele Cattaneo, aluepolitiikasta vastaava Euroopan komission jäsen Corina Crețu ja Alankomaiden sisäasioista ja kuningaskunnan sisäisistä suhteista vastaava ministeri Ronald Plasterk.

Kolmivuotiseen hankkeeseen osallistuu kolme Euroopan komission pääosastoa (alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto, muuttoliike- ja sisäasioiden pääosasto sekä työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosasto). Muihin sidosryhmiin lukeutuvat muun muassa EURO CITIES, Euroopan kuntien ja alueiden neuvosto (CEMR), Euroopan pakolais- ja ihmisoikeusjärjestöjen neuvottelukunta (ECRE), Ateenan, Berliinin, Helsingin ja Barcelonan kaupungit sekä jäsenvaltioista Portugali, Italia, Kreikka ja Tanska.

Alankomaat koordinoi myös ilmanlaatua koskevaa pilottihanketta, jonka tarkoituksena on tarjota kaupungeille konkreettista apua tutkimalla ilmansaasteiden vaikutuksia kaupunkialueilla ja laatimalla ohjeita politiikan täytäntöönpanon parhaiksi käytänteiksi. Lisäksi hanke parantaa kaupunkien kykyä panna täytäntöön ilmanlaatua koskevia ympäristösäädöksiä ja mahdollisuuksia saada käytettävissä olevaa rahoitusta sekä kansallisella että EU:n tasolla.

Muihin pilottialoitteisiin lukeutuu Slovakian koordinoima hanke kohtuuhintaisten ja korkealaatuisten asumisratkaisujen kehittämiseksi sekä Belgian ja Ranskan yhdessä valvoma köyhyyden torjumiseen kaupungeissa keskittyvä aloite, jolla pyritään elvyttämään heikoimmassa asemassa olevia asuinalueita ja edistämään asukkaiden sosioekonomista integraatiota.

Kaikkiin hankkeisiin kuuluu jäsenvaltioiden asiantuntijoiden, Euroopan komission, kaupunkien, kansalaisjärjestöjen ja muiden sidosryhmien välinen yhteistyö. Kaikki osapuolet ovat tasavertaisia kumppaneita, joilla on vapaus valita itse, missä määrin ne osallistuvat yhteistyöhön.

Uusi työskentelytapa

Komission jäsen Crețu toteaa: ”Kyse on todellisesta monitasoisesta hallinnosta: EU:n kaupunkeja koskevaa toimintaohjelmaa ei johda EU (yhteisön lähestymistapa), jäsenvaltiot

RAHOITUSTA KAUPUNGEILLE EUROOPAN RAKENNE- JA INVESTOINTIRAHASTOISTA (ERI-RAHASTOT)

Rahoituskaudella 2014–2020 ERI-rahastojen investoinnit kohdistuvat suoraan kaupunkialueille, joille pyritään luomaan paremmat mahdollisuudet kestäväälle kaupunkiliikenteelle, heikoimmassa asemassa olevien yhteisöjen fyysiselle, taloudelliselle ja sosiaaliselle elvyttämiselle sekä tehokkaammille tutkimus- ja innovointivalmiuksille.

ESR:

1,5 miljardia euroa kohdennettu kestävään kaupunkikehitykseen

URBACT:

96 miljoonaa euroa integroituun kaupunkikehitykseen

Innovatiiviset kaupunkitoimet:

370 miljoonaa

Interreg Eurooppa:

425 miljoonaa, josta huomattava summa kaupungeille

ESPN:

49 miljoonaa, josta osa kaupunkitutkimukseen

”Sitoutumisemme kaupunkiagendaan osoittaa, että pidämme kaupunkiasioita tärkeinä”

Corina Crețu, aluepolitiikasta
vastaava komission jäsen

^ Amsterdam, Alankomaat

(hallitusten välinen lähestymistapa), kaupungit eivätkä sidosryhmät. Kyseessä on uusi työskentelytapa.”

Kaupunkiagendan avulla kaupunkiasioita voidaan käsitellä suoremmin, eri organisaatiot ja sidosryhmät saadaan työskentelemään tiiviimmin kaupunkien kanssa ja vastavuoroisesti kaupungeilta voidaan odottaa enemmän toimia monenlaisiin haasteisiin vastaamiseksi. Viime kädessä lähestymistavalla on tärkeä vaikutus kaupunkikehitykseen, ja se tarjoaa konkreettisia ratkaisuja kansalaisille.

Kaupunkiviranomaiset ovat luonnollisesti agendan keskiössä. Ne muodostavat tavallisesti kansalaisia lähimpänä olevan hallinnon tason, eli monissa eri asioissa ihmisten ensimmäisen yhteystien julkishallintoon ja julkisiin elimiin, joiden kanssa kansalaiset ovat säännöllisesti tekemisissä.

Vaikka EU:lla ei ole toimivaltaa kaupunkipolitiikkaa koskeissa asioissa, monia EU:n politiikkoja toteutetaan kaupungeissa ja kaupunkien toimesta. Esimerkiksi Euroopan komission Euroopan investointiohjelmalla, jonka tavoitteena tukea reaalityöitä 315 miljardin euron investoinneilla kolmen vuoden aikana, on merkittävä kaupunkiulottuvuus. Sen kymmenestä painopisteestä seitsemän liittyy läheisesti kaupunkialueisiin, ja niiden aiheet vaihtelevat kansalaisten liikkuvuuden parantamisesta ja energiainfrastruktuurin kehittämisestä aina pienten ja keskisuurten yritysten tukemiseen, työpaikkojen luomisen edistämiseen ja talouskasvun vahvistamiseen.

EU:n osallistumiselle kaupunkialueiden kehittämiseen on merkittävää kysyntää. Vuonna 2014 järjestetty julkinen kuuleminen osoitti, että monet kaupungit ja sidosryhmät toivovat

Euroopan komissiolta paikallistasolla ennakointivampaa toimintaa politiikkojen tehostamiseksi ja toimeenpanon kustannusten alentamiseksi. Lähestymistavan pitäisi puolestaan noudattaa komission toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita, joiden mukaisesti EU:n on keskityttävä toimensa alueille, joilla sillä on todellisia vaikutusmahdollisuuksia.

Tärkeimmät toimijat

Komissiolta on keskeinen rooli EU:n kaupunkiagendan kehittämisessä asiantuntijana, toimien täytäntöönpanijana ja prosessin avustajana. Muut tasavertaisina kumppaneina mukana olevat sidosryhmät, Euroopan parlamentti, alueiden komitea, Euroopan talous- ja sosiaalikomitea, jäsenvaltiot, kaupungit, lukuisat asiantuntijat, kansalaisjärjestöt ja yritykset, ovat kaikki ilmaisseet vahvan tukensa kaupunkiagendalle.

Amsterdamin julkilausumassa tunnustetaan myös, että Euroopan investointipankilla on tärkeä asema kaupunkiagendan alaan kuuluvien investointien rahoituksessa. EIP tarjoaa monia eri rahoitusmuotoja, kuten lainoja, rahoitusvälineitä, avustusten ja lainojen yhdistelmiä kaupunkeihin tehtäviin investointeihin, sekä neuvoja jäsenvaltioille ja kaupungeille. EIP voi osallistua kaupunkiagendan kumppanuuksiin, ja se toimii tarkkailijana kokouksissa, joissa keskustellaan tuloksista.

Se, miten monia julkisen hallinnon toimia toteutetaan, kertoo tämän monitasoisen ja yhteistyöhön perustuvan lähestymis-

^ EU-maiden kaupunkiasioista vastaavat ministerit hyväksyivät Amsterdamin julkilausuman kaupunkiagendaa käsittelevässä konferenssissa

tavan tarpeesta. Esimerkiksi sosiaalisen asuntotarjonnan suhteen EU määrittelee joitakin sääntöjä, joista esimerkkinä ovat rakennusten energiatehokkuudesta annetut asetukset, mutta jäsenvaltiot päättävät sosiaaliasuntojen määrästä, muut elimet voivat tarjota rahoitusta ja kaupungit lopulta rakentavat asunnot ja luovat yhteydet asukkaisiin. Siksi on ratkaisevan tärkeää, että kaikki sidosryhmät – EU:n tasolta paikalliselle tasolle ja itse kansalaisiin asti – ovat mukana prosessissa.

Koska kaupunkiagenda perustuu yhteistyöhön perustuvaan lähestymistapaan, kaikilla asianomaisilla sidosryhmillä on mahdollisuus antaa oma panoksensa. Ketään ei jätetä ulkopuolelle, ja menettelyt ovat läpinäkyviä ja tasapuolisia.

Enemmän vaikutusta alhaisemmillä kustannuksilla

Lähestymistapa liittyy kiinteästi komission sitoumukseen parantaa sääntelyä eli strategiaan, jolla pyritään varmistamaan, että EU:n politiikat ja lait on suunniteltu saavuttamaan tavoitteensa mahdollisimman alhaisilla kustannuksilla.

Paremmen sääntelyn agenda takaa, että politiikka valmistellaan, toteutetaan ja arvioidaan avoimesti ja läpinäkyvästi, että se perustellaan parhailla saatavilla olevilla todisteilla ja että siinä otetaan huomioon sidosryhmien näkemykset. Lisäksi komissio arvioi politiikkojen, lainsäädännön ja muiden tärkeiden toimien odotettavissa olevia ja todellisia vaikutuksia poliittisen prosessin jokaisessa vaiheessa – suunnittelusta täytäntöönpanoon, arviointiin ja sitä seuraavaan uudelleentarkasteluun.

Kaupunkiagendan yhteydessä tämä tarkoittaa, että kumppanuuksien laatimat toimintasuunnitelmat keskittyvät olemassa olevien EU:n eri alojen, kuten ympäristön, liikenteen ja työllisyyden, politiikkojen tehokkaampaan ja yhdenmukaisempaan täytäntöönpanoon. Komissio keskittyy myös helpottamaan EU:n rahoituksen saatavuutta, edistämään EU:n rahastojen yhdistelmiä ja lujittamaan kaupunkiasioita koskevaa tietopohjaa ja parhaiden käytänteiden vaihtoa.

Lähestymistavan mukaisesti Euroopa-verkkosivuston yhden luokun periaatetta noudattava internetpalvelu tarjoaa kaupungeille ja sidosryhmille keskitetyn asiointipisteen, jossa on saatavilla kattavaa, luotettavaa ja räätälöityä tietoa EU:n kaupunkialoitteista.

Komission jäsen Crețu toteaa: ”Tähän saakka kaupungit eivät ole olleet riittävästi mukana politiikkojemme suunnittelussa ja toteuttamisessa, esimerkiksi EU:n rahastojen käytön osalta. EU:n kaupunkiagendan ansiosta tämä tulee muuttumaan. Voimme tehostaa politiikkojamme ja alentaa toimeenpanokustannuksia.”

”Kyse on todellisesta monitasoisesta hallinnosta. Kyseessä on uusi työskentelytapa”

Corina Crețu, aluepolitiikasta vastaava komission jäsen

LUE LISÄÄ

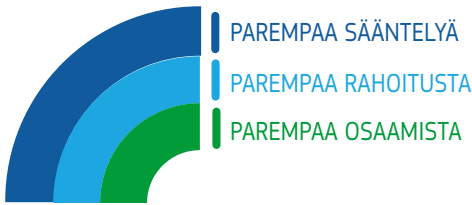
<http://urbanagendaforthe.eu/>
<http://urbanagendaforthe.eu/pactofamsterdam/>
 EU:n kaupunkiagenda: <http://europa.eu/!nc84Rf>

EU:N KAUPUNKIAGENDA

TAVOITTEET

“Komissiolla on aktiivinen rooli kaupunkiagendan toimeenpanon edistäjänä”

Corina Crețu
Aluepolitiikasta vastaava Euroopan komission jäsen

TÄRKEIMMÄT PERIAATTEET

12 PAINOPISTEALUETTA

KUMPPANUUKSIA JO KÄYNNISTETTY

 MAAHANMUUTTAJAIN JA PAKOLAISTEN OSALLISUUS	 ILMANLAATU	 ASUMINEN	 KÖYHYYS KAUPUNGEISSA
 ENERGIÄKÄÄNNE	 KESTÄVÄ MAANKÄYTTÖ JA LUONTOON PERUSTUVAT RATKAISUT	 DIGITAALINEN KÄÄNNE	 JULKISET HANKINNAT
 TYÖT JA TAIOT PAIKALLISTALOUDESSA	 KIERTOTALOUS	 ILMASTONMUUTOKSEEN SOPEUTUMINEN	 KAUPUNKILIITENNE

 Monitasoinen hallinto	 Kumppanuuksien kautta työskentely	 Integroitu lähestymistapa	 Kestävä kaupunki-kehitys
 Yhdistyneiden kansakuntien tavoitteet	 Toiminnalliset kaupunkialueet	 Kaupunkien ja maaseudun väliset yhteydet	 Kaikenkokoiset kaupungit

AIKATAULU

RegioStars Awards 2016: 23 hanketta finaaliin

RegioStars Awards nostaa jälleen valokeilaan Euroopan merkittävimmät alueelliset hankkeet. Asiantuntijaraati on valinnut kilpailuun saapuneiden 104 hakemuksen joukosta 23 finalistia 14 jäsenvaltiosta. Voittajat palkitaan 11. lokakuuta Euroopan alueiden ja kuntien teemaviikon 2016 aikana.

TÄNÄ VUONNA HALLINTOVI-
RANOMAISET SAIVAT OSALLIS-
TUA HANKKEILLAAN VIITEEN
PALKINTOKATEGORIAAN:

ÄLYKÄS KASVU: uudet mahdollisuudet maailmantaloudessa

KESTÄVÄ KASVU: kiertotalous

OSALLISTAVA KASVU: integroitu asuminen – osallistavien ja yhtenäisten yhteisöjen rakentaminen

CITYSTAR: innovatiiviset ratkaisut kestäväään kaupunkikehitykseen

TEHOKAS VARAINHOITO: tulosten saavuttaminen erilaisella hallinnoinnilla.

FINALISTIT

ÄLYKÄS KASVU

1. BRIDGE: Länsi-Götanmaan alue, Ruotsi (Euroopan aluekehitysrahasto – EAKR)

BRIDGE-ohjelma kehitettiin auttamaan Ruotsin lääketieteellisen tekniikan alaa kasvattamaan markkinoitaan kansainvälisesti. Ohjelmaan osallistuneet 27 lääketieteellisen tekniikan alan aloitteet ja uudet yritykset saivat tietoa markkinoista ja etenemissuunnitelman uusien markkinoiden löytämiseksi. <http://www.sahlgrenskasciencepark.se/>

2. Kööpenhaminan puhtaan teknologian klusteri: Tanskan pääkaupunkiseutu (EAKR)

Cleantech-hankkeen tavoitteena oli taata älykäs kasvu, innovointi ja yhteistyö tanskalaisten puhtaan teknologian yritysten ja tutkimuslaitosten kesken. Klusterin avulla luotiin 1096 työpaikkaa ja tuettiin 126 uutta yritystä. Myöhemmin klusteri yhdistyi Tanskan vähäisen energian klusteriin, ja nyt siinä on yli 170 jäsentä. <http://cleancluster.dk/>

3. Crossroads: Interreg Belgia ja Alankomaat (EAKR)

Crossroads-hankkeessa edistettiin kestävä yhteistyötä yritysten ja tutkimuslaitosten välillä Belgian ja Alankomaiden välisen rajan yli. Hankkeeseen osallistuneet 150 yritystä toteuttivat 25 rajat ylittävää innovaatiohanketta, 13 toteuttavuustutkimusta ja 40 koetta, joiden tuloksena markkinoille syntyi useita uusia tuotteita ja prosesseja.

<http://www.crossroadsproject.eu/>

4. InfectoGnostics-tutkimuskampus Jena: Thüringen, Saksa (EAKR)

Infektioiden nopea tunnistaminen voi pelastaa henkiä. Pitkäaikaisen alojen välisen yhteistyön tuloksena teknologit ja tutkijat ovat kehittäneet innovatiiviset, tehokkaammat ja myyntikelpoiset hoitopaikassa tehtävät diagnostiset testit hyödyntämällä fotonikkaa. <http://www.infectognostics.de/>

5. Basilicatan kartoittaminen: Basilicata, Italia (EAKR)

Hankkeen tavoitteena oli elvyttää alueen taloutta vahvistamalla paikallisten pk-yritysten läsnäoloa kansainvälisillä markkinoilla. Tämä saatiin aikaan ottamalla käyttöön innovatiivisia tuotantoprosesseja ja uudistamalla tiettyjen teollisuudenalojen imagoa. Hankkeen aikana järjestettiin yli 20 tapahtumaa, lanseerattiin kolme alueellista tuotemerkkiä ja vietiin ulkomaisilla markkinoille yli 200 tuotetta.

<http://www.sviluppobasilicata.it/>

KESTÄVÄ KASVU

1. Brysselin Greenbizz: Brysselin pääkaupunkiseutu, Belgia (EAKR)

Tämä ”ympäristöystävällinen yritysautomo” tukee yrittäjäyshankkeita ja uusia yrityksiä tarjoamalla täysin varusteltua toimistotilaa, työpaja-alueita ja hallinnollisia palveluita. Alustavat tulokset ovat lupaavia, ja kolmen tai neljän vuoden kuluessa käyttöasteen odotetaan kasvavan 90 prosenttiin, mikä johtaisi arviolta 200 työpaikan syntymiseen.

<http://www.greenbizz.brussels/en/>

2. Centro Bio: Bioteollisuus, biojalostamot ja biotuotteet: Centro, Portugali (EAKR)

Innovaatiokampus auttaa maaseutualueita vähentämään riippuvuuttaan energiasta ja raaka-aineista tekemällä yhteistyötä kiertotalouteen perustuvien innovatiivisten tuotteiden ja teknologioiden tiimoilta. Hanke on auttanut käynnistämään jo 24 tutkimuksen ja kehityksen alahanketta ja perustamaan neljä spin-off-yritystä ja kuusi startup-yritystä sekä osallistunut 125 miljoonan euron investoinnin seurantaan.

<http://www.blc3.pt/>

3. Kiertävä meri (Interreg, Yhdistynyt kuningaskunta/Irlanti/Grönlanti/Norja (EAKR)

Hankkeella etsitään ratkaisuja merijätteen, kuten hylättyjen kalastusverkkojen ja köysien, uudelleenkäyttöön. Hankkeen

toimet edistävät ekoinnovointia sekä tehokasta, ympäristön kannalta vastuullista yrittäjyyttä vähentäen samalla merien roskaantumista. Hylättyjen materiaalien mahdollisia uusia käyttökohteita ovat teräsbetoni, tiililaatat ja katon eristys. <http://www.circularocean.eu/>

4. Jätteenkäsittelylaitoksen rakentaminen kuntaliitolle: Lublinin alue, Puola (EAKR)

Hankkeen avulla rahoitettiin uusi jätteenkäsittelylaitos, jonka teknologia mahdollistaa koko yhdyskuntajätevirran keräämisen sekä pakkausjätteen, orgaanisen jätteen, vaarallisen jätteen ja mineraalijätteen erillisen käsittelyn. Parannuksista hyötyvät niin ympäristö kuin kansalaisten terveys.

<http://www.proekob.pl/>

5. Innovatiiviset teknologiat viinintuotannossa syntyvien jätteiden käsittelyssä: Zagrebin kaupunki ja Istriian maakunta, Kroatia (EAKR)

Viinialan tutkijoiden ja pk-yritysten välinen yhteistyö on tuottanut uusia ja ekologisesti hyväksyttäviä teknologioita viinintuotan-

^ Komission jäsen Cretu RegioStars Awards 2015 -palkintojuhlassa

nossa syntyvän mahdollisen orgaanisen jätteen hyödyntämiseen. Tämä vähentää merkittävästi alan ympäristövaikutuksia.

http://www.pbf.unizg.hr/en/departments/department_of_food_engineering/laboratory_for_technology_of_fruits_and_vegetables_preservation_and_processing/

OSALLISTAVA KASVU

1. Yhteisötalousakatemia: Vähä-Puolan alue, Puola (Euroopan sosiaalirahasto – ESR)

Hanke yhdisti vaikeissa tilanteissa eläviä ihmisiä, kuten työttömiä, vammaisia, pakolaisia, mielenterveysongelmista kärsiviä ja päihteiden väärinkäyttäjiä, sekä organisaatioita, jotka auttoivat heitä löytämään uudelleen paikkansa yhteiskunnassa. Hankkeesta hyötyi yli 1700 henkilöä sekä 245 yhteisötalouden organisaatiota ja 203 palvelujärjestöä.

<http://www.rops.krakow.pl/>

2. Monimuotoisuutta lapsille: Interreg, Tiroli/Etelä-Tiroli/Trento, Itävalta ja Italia (EAKR)

Itävallassa ja Italiassa järjestetty vapaa-ajan toiminta, johon osallistui noin 1800 lasta ja 100 opettajaa, suunniteltiin edistämään kulttuuritietoisuutta. Hanke toi merkittäviä parannuksia kouluihin sekä paransi opettajien valmiuksia edistää vuoropuhelua ja syrjimättömyyttä.

<http://www.diversity4kids.eu/de/>

3. Euregio Barrierefrei: Interreg, Itävalta ja Saksa (EAKR)

Hankkeen tarkoituksena oli kasvattaa tietoisuutta henkisestä kyvyttömyydestä kärsivien henkilöiden esteettömyystarpeista esteettömään matkailuun liittyvien aloitteiden kautta. Hankkeen aikana luotiin verkkoalusta esteettömien loma-asuntojen mainostamiseksi. Yli 90 matkailukohdetta arvioitiin ja rekisteröitiin, ja useimmat EU:n matkailuyhdistykset on nyt liitetty Barrierefrei-portaaliin. <http://clw-traunreut.de/>

4. Vives Emplea – tiimityöskentelyä sosiaalisen ja työhön liittyvän osallisuuden edistämiseksi: kansallinen hanke, Espanja (ESR)

Hanke auttoi työttömiä henkilöitä parantamaan sosiaalisia ja ammatillisia taitojaan ryhmätapaamisten, mentoroinnin ja verkottumismahdollisuuksien avulla. Huhtikuusta 2014 lähtien

on kehitetty 44 hanketta, joihin on osallistunut 1325 henkilöä, joista 54 prosenttia löysi työpaikan ja 29 prosenttia aloitti opiskelun. <https://www.accioncontrael hambre.org/es>

CITYSTAR

1. Abattoir: Foodmet sekä kaupungissa sijaitseva maatalousmaa (ja tuotanto): Brysselin pääkaupunkiseutu, Belgia (EAKR)

Brysselin tärkeä teurastamo muutettiin moderniksi ruokatoriksi, jossa on noin 50 liikettä ja joka tarjoaa noin 150 työpaikkaa. Hankkeen tavoitteena on kehittää uusia elintarvikeketjuun liittyviä elinkeinoja, kuten katolla sijaitseva vihannespuutarha ja kasvihuoneet.

<http://www.abattoir.be/en/eu-regiostars-awards>

2. Muutoksen tie: Nordrhein-Westfalen, Saksa (EAKR)

Uusi ympäristöystävällinen pyöräilytie on edistänyt vähähiilistä liikennettä perinteisellä teollisuusalueella. Useat pyöräilyreitit ympärille kehitetyt sosiaalisen osallisuuden ja taloudellisen kehityksen hankkeet ovat auttaneet luomaan 2000 työpaikkaa nykyisin eläväiselle suurkaupunkialueelle.

<https://www.herten.de/kultur-und-freizeit/naherholung-erholung-im-gruenen/radfahren-in-herten/zichenbahntrasse-allee-des-wandels.html>

3. Älykäs liikennejärjestelmä: Wrocław, Puola (EAKR)

Matkustusajat Wrocławin kaupungin alueella ovat lyhentyneet ja liikenne on muuttunut sujuvammaksi kaupungin innovatiivisen liikennejärjestelmän ansiosta. Järjestelmä valvoo liikennettä ja puuttuu siihen tarvittaessa. Se kerää ja välittää kameroiden, antureiden ja monimutkaisen viestintäohjelmiston avulla tietoa toiminnalliseen keskukseseen, jossa työskentelee tällä hetkellä yli 70 henkilöä. <http://its.wroc.pl/>

4. Gdańskin alakaupungin elävöittäminen: Pommerin voivodikunta, Puola (EAKR)

Infrastruktuuriin ja sosiaaliseen rakenteeseen sekä yhteiskunnalliseen ja kulttuuriseen toimintaan tehtävillä investoinneilla pyritään torjumaan erityisesti heikommassa asemassa olevien perheiden sosiaalista syrjäytymistä. Hankkeen myötä on kunnostettu suuri alue ja elävöitetty 33 tilaa. Sosiaalisen osallisuuden ohjelmiin on osallistunut noin 9500 ihmistä.

RegioStars Awards

^ Komission jäsen Crețu ja tuomariston puheenjohtaja, Euroopan parlamentin jäsen Lambert Van Nistelrooij RegioStars Awards 2015 -lehdistötilaisuudessa

Lisäksi kaupungin lasten päivähoitokeskukseen on syntynyt viisi uutta työpaikkaa. <http://bit.ly/2be10Mm>

5. Charleroin kaupungin jakelukeskus: Vallonia, Belgia (EAKR)

Jakelukeskuksen rakentaminen kaupungin ulkopuolelle on vähentänyt liikenneturhia kaupungin kapeilla kaduilla ja parantanut liikkuvuutta ja ilmanlaatua. Hankkeen odotetaan vähentävän haitallisia hiilidioksidipäästöjä 38 prosenttia ja synnyttävän 20 työpaikkaa vuoteen 2020 mennessä.

<http://www.charleroi.be/le-centre-distribution-urbaine-attend-ses-premiers-colis>

TEHOKAS HALLINNOINTI

1. Euroopan sosiaalinen ääni: Umbria, Italia (ESR)

Nousevien bändien kilpailun avulla nuorille kerrottiin dynaamisesti ja tehokkaasti EU:n rahoituksen tarjoamista mahdollisuuksista. Kuvien, videolausuntojen, kertomusten ja visailun avulla aluehallinto saavutti laajan nuorisosta koostuvan kohdeyleisön huomion, ja nuoret saivat aloitteen kautta musiikinautintoja ja tietoa. <http://www.regione.umbria.it/home>

2. Yksikkökustannuksen kehittäminen Pohjois-Irlannin tutkimus- ja kehitysyrityksille: Pohjois-Irlanti, Yhdistynyt kuningaskunta (Tekninen apu)

Maan tutkimus- ja kehitysyrityksiin kohdistuva tarkastuksiin liittyvä rasite on hillinnyt voimakkaasti niiden osallistumista EAKR:sta rahoitettaviin toimiin. Uusi yksikkökustannus

mahdollistaa merkittävät säästöt tarkastuksiin liittyvään tekniseen apuun käytettävissä resursseissa.

<http://www.jobsandgrowthni.gov.uk/>

3. Avoin innovaatioalusta RIS3:n yhteydessä: Lombardia, Italia (EAKR)

Alusta on yhteistyöväline, joka tukee innovaatioekosysteemejä mahdollistaen yksityisen ja julkisen talouden alan ja tutkimuslaitosten välisen vuoropuhelun. Maaliskuuhun 2016 mennessä alustaan oli rekisteröitynyt 3200 käyttäjää, hankeideoita oli esitetty 222 kappaletta ja niitä kohtaan oli ilmaistu kiinnostusta 435 kertaa.

<http://www.openinnovation.regione.lombardia.it/it/home-page>

4. Avoimuusaloite Jonvabaliai (kiiltomadot):

Kansallinen projekti, Liettua (ESR ja tekninen apu)

Hankkeen aikana perustettiin verkkosivusto, jolla pyritään parantamaan kansalaisten käsitystä EU:n rahastojen käytön avoimuudesta. Euroopan rakennerahastojen rahoittamat projektit voivat kertoa sivustolla varainhoidostaan kansalaisille. Syyskuusta 2014 alkaen yli 630 projektipäällikköä on ilmoittanut hankkeen tiedot sivustolle, jolla on vierailut 35 500 yksittäistä kävijää. Sivusto lisää merkittävästi EU:n kansalaisten käsitystä avoimuudesta. <http://www.esinvesticijos.lt/> ■

LUE LISÄÄ

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/regio-stars-awards/

^ Mecklenburg-Vorpommernin talousministeri Harry Glawe (vasemmalla) ja Raphaël Goulet Euroopan komission alue- ja kaupunkipoliittikan pääosastosta (toinen vasemmalta) vierailulla EEW Special Pipe Constructions Ltd:ssä Rostockissa

Myönteistä talouskehitystä EU:n tuella

Mecklenburg-Vorpommernin talous on kehittynyt Euroopan unionin ansiosta.

Osavaltion elinkeinoelämän infrastruktuuria uudistetaan EU:n rahoituksella, ja Mecklenburg-Vorpommernin markkinointia yritysten sijaintipaikkana ja matkailukohteena parannetaan. Samalla tuetaan työpaikkojen luomiseen ja turvaamiseen, yhdenmennyyn kestävään kaupunkikehitykseen, terveystalouden hankkeisiin sekä tutkimukseen, kehitykseen ja innovointiin sijoitettavia yrityksiä. Osavaltion asukkaat ja siellä vierailevat voivat nauttia parannuksista. Hyvin tehtyjen pyöräilyreittien, kauniiden satamien, viihtyisien eläintarhojen ja matkailupalvelujen suosio kasvaa. Vierailijoiden määrä nousi ennätyslukemiin vuonna 2015, jolloin osavaltiossa kirjattiin 29,5 miljoonaa yöpymistä.

Yleisesti ottaen taloudelliset olosuhteet ovat parantuneet huomattavasti: osavaltioon on avattu yrityspuistoja, yritykset siirtyvät osavaltioon ja toiset laajentavat toimintaansa ja infrastruktuuri on erittäin hyvin kehittynyt. Ilman EU:n tukea nämä hankkeet olisivat tuskin toteutuneet. Mecklenburg-Vorpommer-

nin alueella on hyödynnetty monenlaista EU:n rahoitusta.

EU:n rahoituskaudella 2014–2020 alue saa noin 968 miljoonaa euroa Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR). Elinkeinoministeriö keskittyy tutkimukseen, kehitykseen ja innovoinnin rahoittamiseen. Vuoteen 2020 mennessä hankkeeseen investoidaan 168 miljoonaa euroa EAKR:n varoja.

Painopiste on talouden ja tieteen välisen yhteistyön tukemisessa eli niin kutsutussa tutkimusyhteistyössä. Tarvitsemme enemmän kaupaksi meneviä tuotteita kuin Mecklenburg-Vorpommernissa pystytään tutkimaan, kehittämään ja tuottamaan, joten lisäämme kestävää arvon luomista. Ensityömarkkinoille syntyy lisää tietoon perustuvia työpaikkoja. Erityisesti innovoinnin ja investointien tukemisen välisissä synergieissa on hyvät mahdollisuudet lisätä arvon luomista.

Olemme kaikki osa elävää Eurooppaa. Osavaltioiden yhteisö edistää myös ratkaisevasti työn ja elämän laatua omissa maassaan. Mecklenburg-Vorpommernin 25 talouskehityksen vuotta liittyvät tiiviisti Euroopan rakennerahastojen tukeen. EU:n nykyisellä rahoituskaudella olemme luoneet edellytykset

kestävän kasvun jatkumiselle osavaltiossamme. Painopiste on talouskehityksen kiinni kuromisessa. Haluamme laajentaa osavaltiomme taloudellista perustaa ja parantaa yleisiä työpaikkojen syntymisen edellytyksiä.

Paljon on saatu aikaan. Tutustu meihin – lomalla tai potentiaalisena sijoittajana. Hyödynnä kattavasti EU-tuen tarjoamia mahdollisuuksia. Toivotamme sinut lämpimästi tervetulleeksi Mecklenburg-Vorpommerniin.

HARRY GLAWE

Mecklenburg-Vorpommernin osavaltion talous-, rakennus- ja matkailuministeri

Muita merkittäviä EAKR:n ja ESR:n kaudella 2007–2013 rahoittamia hankkeita ovat:

- **ThermSelect**, Rostock: Pk-yrityksen lämmitys- ja energiaohjelma tuottaa suorituskykyistä ja tehokasta uusiutuvaa energiaa yrityksille, liiketoille ja kotitalouksille. Ympäristöystävällisen ja kestävän älyjärjestelmän ydin on hybridilämpöpumppu, joka yhdistää ilmalämpöenergian ja geotermisen energian ja jota täydennetään aurinkolämpöjärjestelmällä.
- **Schwerin**, Rostock: **Human Med AG** ja **Rostockin yliopisto** ovat yhdessä kehittäneet pienen, helppokäyttöisen ja liikkuvan lääketieteellisen laitteen, joka erottelee rasvakudoksia dermatologian ja regeneratiivisen lääketieteen käyttöön. Laitetta tullaan käyttämään kroonisten haavojen hoitoon korjaavassa kirurgiassa.
- **Energy Village**, Bollewick: Paikallinen lämmitysverkko tuottaa keskitetysti lämpöä ja sähköä yhteisön käyttöön. Kaksi biomassan yhteistuotantoyksikköä hyödyntää alueelta kerättyä raaka-ainetta ja tuottaa energiaa jaettava paikallisen kaukolämpöverkon kautta.
- **Plus Energy School**, Rostock: Eurooppa-koulussa ja lahjakkaiden oppilaiden korkean asteen oppilaitoksessa toteutetaan laajoja energiaa ja rakentamista koskevia parannuksia. Innovatiiviset energiatekniikan ratkaisut, jotka perustuvat aurinkovoimalaan ja pieniin tuuliturbiineihin, tuottavat energiaa rakennuksen tarpeisiin.

- **Warnow-joki**, Rostock: Ranta-aluetta kehitetään vastamaan kaupungin keskustan ja kaakkoisosan välisen liikenteen määrään. Alter Warnowarmin alueella taas parannuksiin sisältyy jokipengerten vahvistaminen ja vihervyöhyke. ■

LUE LISÄÄ

<http://www.mecklenburg-vorpommern.de/startseite/>

NOUSU KILPAILUN YLÄPUOLELLE

EEW Special Pipe Constructions GmbH, tuuliturbiinien monopile-perustusten valmistuksen maailmanlaajuinen markkinajohtaja, on aktiivisesti mukana Saksan Fraunhofer-instituutin tuotantotekniikan suurten rakenteiden sovelluskeskuksen yhteistyöhankkeissa. Yhteistyössä kehitetään kevyempiä rakenteita suurten avomerelle sijoitettavien (jopa 10 megawattia sähköä tuottavien) tuuliturbiinien rakentamista varten. Äskettäin talousministeri Harry Glawe esitti osana Eurooppa alueellani -kampanjaa lisätukea uudelle EEW SPC:n ja Fraunhofer-instituutin yhteistyöhankkeelle, jossa kehitetään innovatiivisia menettelyjä paksuseinäisten laattojen yhdistämiseksi.

<http://www.eewspc.com/>

HUIPPUOSAAMISKESKUKSEN TERVEET NÄKYMÄT

Cortronik kehittää ja valmistaa stenttejä, lääketieteellisiä suonitukia sydän- ja verisuonijärjestelmää varten. Yritys työllistää yli 200 henkilöä ja valmistaa vuosittain puoli miljoonaa stenttiä. Se hyötyy pääasiassa implanttitekniikan tutkimuslaitoksen, Mecklenburg-Vorpommernin lääketieteellisen teknologian osaamiskeskuksen ja Rostockin ja Greifswaldin yliopistojen välisestä tutkimusyhteistyöstä. Yhdessä kumppaniensa kanssa se on hyvä esimerkki kestävästä arvoketjusta, jossa tutkimus, kehitys ja tuotanto tapahtuvat kaikki Warnemüнден keskuksessa.

<http://www.cortronik.com/de/>

Kiertotalouden edistäminen

VAHVEMMAN, VIHREÄMMÄN JA KESTÄVÄMMÄN TULEVAISUUDEN RAKENTAMINEN

Kiertotalouden tavoitteena on sulkea tuotteiden elinkaaren ympyrä pitämällä mahdollisimman monet resurssit taloudessa ja siten vähentää jätettä ja edistää kestävyttä. Euroopan komissio on esitellyt joukon toimenpiteitä kiertotalouden kehittämiseksi, ja *Panorama* paljastaa, kuinka koheesiopoliittinen rahoitus voi tukea sen tavoitteita.

Kiertotalouden toiminta edellyttää tuotteiden, materiaalien ja resurssien arvon säilymistä riittävän korkeana mahdollisimman pitkään. Tavoitteena on muuttaa taloutta siten, että se voi olla sekä kilpailukyinen että resurssitehokas.

Kiertotalous on myönteinen asia yrityksille. Kaikenlainen siirtyminen kiertotaloutta voi tuottaa huomattavia tuloksia suojelemalla taloutta resurssien niukkuudelta ja hupenevien hyödykkeiden hintojen vaihtelulta. Kiertotalous edellyttää tuotannon ja kulutuksen suhteen innovatiivista lähestymistapaa, joka tarjoaa älykkäälle yrittäjälle huomattavia mahdollisuuksia.

Euroopan komissio hyväksyi joulukuussa 2015 kiertotalouspaketin lisätäkseen kilpailukykyä, luodakseen työpaikkoja ja synnyttääkseen kestäväää kasvua. Paketissa esitetään toimia, joilla yrityksiä, viranomaisia ja kuluttajia autetaan siirtymään kiertotalouteen.

KÄTKETTY AARRE

Closing the Circle (CtC) -hankkeessa louhitaan sekundaarisia raaka-aineita ja luodaan vihreää energiaa 130 hehtaarin kaatopaikalla Itä-Belgiassa. Houthalen-Helchterenissä sijaitseva kaatopaikka on täytetty 16 miljoonalla tonnilla yhdyskunta- ja teollisuusjätettä. Kuona, teräs, kupari ja muut metallit erotellaan jätteestä uudelleenkäyttöä varten. Lisäksi palava materiaali muutetaan energiaksi korkean lämpötilan plasmateknologialla. Innovaatiolla on mahdollisuudet tuottaa riittävästi energiaa jopa 200 000 perheelle 20 vuodeksi. Kun kaikki jäte on louhittu ja käytetty uudelleen, kaatopaikka muutetaan kestäväksi luonnonsuojelualueeksi.

CtC on tasoittanut tietä New-Mine Horizon 2020 -hankkeelle, jossa perustetaan EU:n koulutusverkosto, jossa esitään tapoja resurssien talteenottoon kaatopaikoilta.

Enemmän vähemmällä

Tavoitteena on saada raaka-aineista, tuotteista ja jätteistä mahdollisimman suuri hyöty. Tämä puolestaan tuo energiasäästöjä ja vähentää kasvihuonekaasupäästöjä, jotka ovat molemmat EU:n ensisijaisia tavoitteita. Kiertotalous vähentää jätteen syntymistä ja korostaa kierrätyksen ja uudelleenkäytön lisäämisen tarvetta sekä vähentää kaatopaikkojen käyttöä ja jätteiden polttoa.

EU:n koheesiopoliitikalla voi olla keskeinen rooli kiertotalouden toteuttamisessa. Kaudella 2014–2020 jätteenkäsittelyn, innovoinnin, resurssitehokkuuden, pk-yritysten kilpailukyyn ja vähähiilisten investointien tukemiseen on varattu merkittävä määrä varoja. Kaikilla näillä on tärkeä asema kiertotalouden rakentamisessa.

^ Ljubljanan alueellinen jätteenkäsittelykeskus tehostaa kierrätystä ja auttaa tekemään jätteen keräämisestä kestäväää

Koheesiopolitiikan rahoitusta on käytettävissä kestävä, ympäristöystävällisen taloudellisen tulevaisuuden luomiseen yhteensä noin 150 miljardia euroa. Näitä resursseja täydentävät muut EU:n rahoitusvirrat Horisontti 2020-, LIFE- ja COSME-ohjelmista. Lisäksi suuriin investointeihin kerätään rahoitusta ja asiantuntemusta yksityiseltä sektorilta.

Parempaa jätteenkäsittelyä

Resursseista noin 5,5 miljardia euroa on osoitettu jätteenkäsittelyn parantamiseen ympäri Eurooppaa. Tavoitteena on kehittää jätteenkäsittelyvaihtoehtoja, jotka keskittyvät jätteen syntymisen ehkäisyyn sekä uudelleenkäyttöön ja kierrätykseen. Varoja on varattu myös jätteenkäsittelyinfrastruktuurin parantamiseen EU:n vähemmän kehittyneillä alueilla. Kaiken kaikkiaan investoinneilla on tarkoitus lisätä vuosittaista jätteenkäsittelykapasiteettia 5,9 miljoonaa tonnia.

Keskeinen osa kiertotaloutta on olemassa olevan jätteen hyödyntäminen mahdollisimman hyvin. Koheesiopolitiikasta osoitetaan noin 2,3 miljardia euroa ympäristöystävällisiin tuotantoprosesseihin ja toimiin, joilla pk-yrityksiä autetaan tehostamaan resurssien käyttöä. Myös sellaisten tuotteiden kehitystä on mahdollista tukea, jotka kestävät kauemmin ja jotka voidaan korjata tai kierrättää helposti. Lisäksi markkinoille

SLOVENIA EDISTÄÄ KESTÄVYYTTÄ

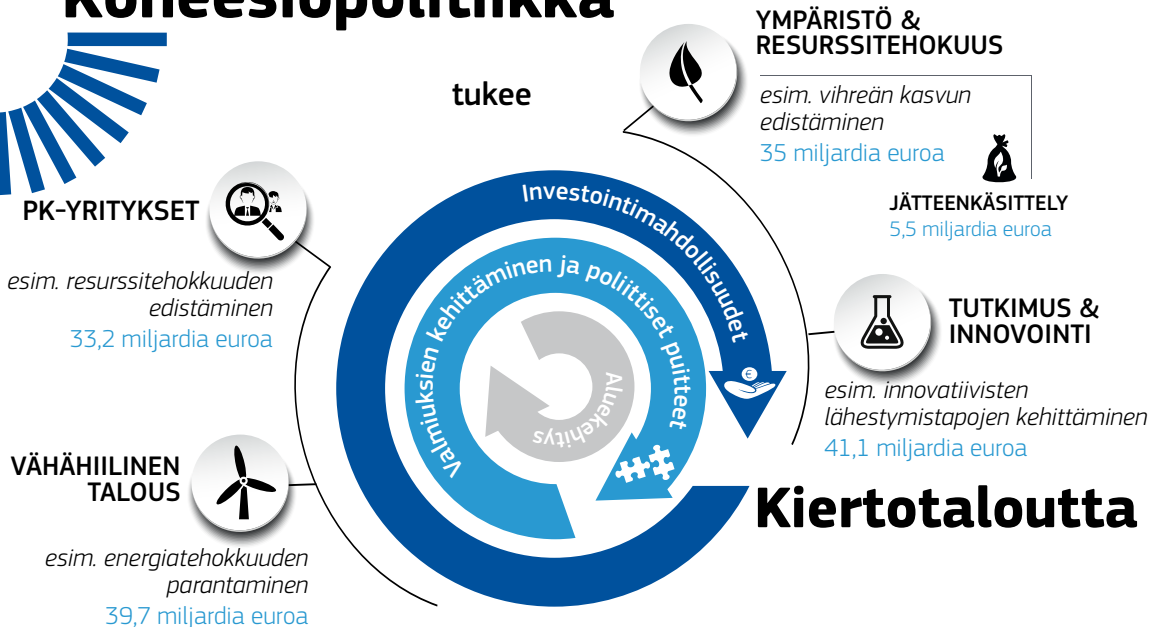
Slovenian pääkaupunki Ljubljana on sitoutunut vahvasti kestäviin jätteenkäsittelykäytänteisiin. Kyseessä on huomattava panos, jonka ansiosta Euroopan komissio myönsi kaupungille hiljattain Euroopan vihreä pääkaupunki 2016 -palkinnon. EU:hun liittymisensä jälkeen kaupunki on vähentänyt kaatopaikkajätettä 59 prosenttia investoimalla jätteen syntymisen ehkäisyyn ja uudelleenkäyttöön. Tällä hetkellä se tuottaa asukasta kohden jätettä 41 prosenttia eurooppalaista keskiarvoa vähemmän. Ljubljanan alueellisella jätteenkäsittelykeskuksella on suuri merkitys tässä menestystarinassa. Nykyaikainen laitos palvelee 37 kuntaa ja lajittelee, prosessoi ja käsittelee kaikenlaista jätettä sekä tuottaa biokaasua sähköä ja lämmitystä varten.

tulee koko ajan uusia tuotteita, jotka on valmistettu kierrätetyistä ja kerätyistä materiaaleista. Koheesiopolitiikasta tuetaan pian myös yhä kasvavaa ”upcycling”-toimintaa (hyödyttömän materiaalin muuntaminen uuteen muotoon, laadultaan paremmaksi tai arvoltaan suuremmaksi).

Koheesiopolitiikasta kohdennetaan vesisektorin parannuksiin 15 miljardia euroa kaudella 2014–2020. Investointeja voidaan käyttää jätevedenkäsittelyn parantamiseen ja toimiin, joilla yhteisöjä autetaan hyödyntämään jätevettä edelleen esimerkiksi puistojen kasteluun ja katujen puhdistukseen. >

Koheesiopoliikka

Tutkimuksen ja innovoinnin tukeminen

Kaikkien jäsenvaltioiden alueet ovat älykkäiden erikoistumisstrategioiden kautta määrittäneet painopistealueet, jotka auttavat niitä siirtymään kiertotalouteen. Tutkimuksen ja innovoinnin painopisteet voivat vaihdella alueen vahvuuksien mukaan, mutta niihin voivat lukeutua biotalouden kehittäminen, komposiittimateriaalien käyttöönottoimet tai tuotantoprosessien tehostaminen.

Euroopan komissio tukee alueita esimerkiksi älykkään erikoistumisen alustalla, joka tarjoaa asiantuntijoiden neuvoja älykkääseen erikoistumiseen liittyvien tutkimus- ja innovaatiostrategioiden suunnittelussa ja toteuttamisessa. Alusta helpottaa myös alueiden välistä yhteistyötä kiertotalouteen liittyvää innovointia koskevissa asioissa ja erityisaloilla, kuten teollisuuden nykyaikaistamisen alalla.

Hyvin laadittu strategia

Koheesiopoliikan rahoituksesta kiinnostuneiden organisaatioiden on osoitettava, että niillä on strategia. Tämä tarkoittaa, että jätteesiin tehtävien investointien on noudatettava jätehuoltosuunnitelmia. Lisäksi kansallisten ja alueellisten

älykkään erikoistumisen strategioiden on lisättävä investointeja innovointiin.

Komissio voi tarjota teknistä apua jäsenvaltioiden, alueiden ja kaupunkien tukemiseksi niiden valmistellessa ja toteuttaessa strategioitaan. Paikallisia ja alueellisia viranomaisia voidaan myös tukea sen varmistamiseksi, ettei kiertotalouden kehittämiseksi ole hallinnollisia esteitä.

YHTEINEN TIETOISUUS

Koheesiopoliikan tuki alustoille ja verkostoille auttaa rakentamaan kestävämpää taloutta. Irlannissa yksi tällainen alusta on auttanut pk-yrityksiä parantamaan jätteenkäsittelykäytäntöjään ja vähentämään hankintakustannuksiaan. SMILE-resurssivaihto tarjoaa yrityksille ilmaisen palvelun, joka kannustaa niitä vaihtamaan lukuisia tuotteita säästääkseen rahaa, vähentääkseen kaatopaikajätettä ja kehittääkseen uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Tarjottavat tuotteet voivat olla melkein mitä tahansa – lasten taide-, käsityö- tai opetusmateriaaleina käytettävistä ylijäämäkankaista valaisimiin, jotka muuten joutuisivat kaatopaikalle.

MERIJÄTTEEN TORJUNTA

Toisessa RegioStars-finalistihankkeessa ”Kiertävä meri” pyritään löytämään vaihtoehtoisia käyttökohteita hylätyille kalastusverkoille ja köysille pohjoisella syrjäseudulla ja arktisella alueella. Hankkeen tiimi testaa uusia verkoista valmistettuja tuotteita, kuten teräsbetonia, tiililaattoja ja kattoeristeitä. Lisäksi testataan kalastusverkkojen käyttöä epäpuhtauksien poistamiseen vedestä. Nämä käytännön sovellukset muuntavat tarpeettomia tuotteita uuteen muotoon ja auttavat näin vähentämään muovijätettä, jota päätyy valtameriin vuosittain 12,7 miljoonaa tonnia.

Lisäksi oikeiden olosuhteiden luomien kiertotaloudelle saattaa edellyttää muita toimia. Etusijalle on asetettava asianmukaisen koulutuksen ja taitojen tarjoaminen työntekijöille. Yksityistä rahoitusta on hankittava täydentämään julkisia teknologia-, prosessi- ja infrastruktuuri-investointeja. Erityisesti pk-yritykset ja sosiaaliset yritykset tarvitsevat tukea menestyäkseen kiertotaloudessa.

Hanke mahdollistaa myös rajat ylittävän yhteistyön kiertotalouden vaikutuksen maksimoimiseksi. Tärkeässä asemassa ovat esimerkiksi EU:n rahoittamat hankkeet, jotka luovat synergioita alueiden ja alojen välille, lisäävät tietoisuutta ja levittävät parhaita käytänteitä.

Koska kiertotalous on oleellinen osa EU:n kaupunkiagenda, kaupungit toimivat komission ja muiden kumppanien rinnalla muun muassa jätteenkäsittelyä, resurssitehokkuutta ja jakamistaloutta koskeissa kysymyksissä. ■

LUE LISÄÄ

Kiertotaloutta koskeva EU:n toimintasuunnitelma: eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:52015DC0614
 Kohti kiertotaloutta: ec.europa.eu/priorities/jobs-growth-investment/circular-economy/index_en.htm

TEHOKAS RESURSOINTI

Kahdeksan kumppania kuudesta maasta on liittynyt yhteen edistääkseen resurssien tehokasta käyttöä Keski-Euroopassa. Presource-hanke auttaa pk-yrityksiä optimoimaan tuotantoprosessejaan ja siten vähentämään jätettä. Hankkeen tiimi on kehittänyt ”EDIT Value” -välineen, joka tarjoaa yrityksille kolmivaiheisen menetelmän materiaalien ja energian käytön sekä tuotteidensa elinkaaren analysointiin. Analysoinnin jälkeen väline ehdottaa sopivia parannuksia. Presource tarjoaa myös yhteisrahoitusta ekoinnointiin, ja hankkeen aikana on lanseerattuosaamisalusta tulostensa jakamiseksi Euroopassa.

BIOTALOUDEN KEHITTÄMINEN

Yli 100 tutkijaa yhdistävä kampus auttaa harvaan asuttuja maaseutualueita pienentämään energia- ja raaka-aineriippuvuuttaan. Pohjois-Portugalissa sijaitseva Bio Centre kehittää uusia, kiertotaloutta edistäviä tuotteita ja teknologioita. Se on yksi vuoden 2016 RegioStars Awards -palkintofinalisteiksi valituista merkittävistä alueellisista hankkeista.

Kampus on saavuttanut jo huiman menestyksen. Se avulla on luotu yli 20 tutkimus- ja kehityshanketta ja perustettu kuusi uutta yritystä. Huippusovelluksia kehittäneet Bio Centren asiantuntijat työskentelevät eri aloilla. Esimerkiksi biojalostamoyksiköitä on kehitetty öljytuotteiden korvaajien tuotantoon. Yhdessä hankkeessa on kehitetty tapa hyödyntää juustotehtaan jätevedettä, ja toisessa tutkitaan biomassatuhkan käyttöä huonontuneen maaperän parantamiseksi.

OMIN SANOIN

PANORAMA
ottaa mielellään
vastaan
puheenvuo-
ronne!

Omin sanoin on *Panorama*-lehden osio, jossa paikallisen, alueellisen, kansallisen ja EU:n tason sidosryhmät esittävät näkemyksiään uudistetusta koheesiopolitiikasta ja kertovat suunnitelmistaan kaudelle 2014–2020.

Panorama ottaa mielellään vastaan puheenvuoronne omalla kielellänne, ja se saatetaan esittää seuraavissa numeroissa. Tietoja määräpäivistä ja kirjoitusohjeita saa ottamalla meihin yhteyden.

regio-panorama@ec.europa.eu

EU:N RAKENNERAHASTOT TUOTTAVAT TULOKSIA – JOS INNOVOINTIJÄRJESTELMÄ TOIMII!

^ Oulu, Suomi

Suomi liittyi Euroopan unioniin vuonna 1995, ja sen seurauksena siitä tuli oikeutettu rakennerahastojen käyttöön. Näitä rahastoja on käytetty tehokkaasti innovointijärjestelmämme ansiosta, jonka keskiössä on Oulun yliopisto.

Pohjois-Pohjanmaa on Suomen toiseksi pohjoisin maakunta. 1940-luvulle saakka maa- ja metsätalous sekä niihin perustuvat alat olivat pääasiallisia tulonlähteitä. Toisen maailmansodan jälkeen alkoi voimakas teollistumisen kausi: rakennettiin uusia vesivoimalaitoksia, metalliteollisuus käynnistyi alueella ja kehitettiin tehokkaita menetelmiä metsien hyödyntämiseksi. Merkittävin päätös tehtiin vuonna 1958, kun Oulun yliopisto perustettiin. Sen asema taloudellisten rakenteiden monipuolistamisessa, ammattitaidon tason parantamisessa ja innovaatioiden hautomana on ollut todellinen menestystarina.

Langattomat tiedonsiirtojärjestelmät ovat Oulun viestintä-tekniikkateollisuuden keskeinen ala. TVT-alan tämänhetkinen

innovaatiojärjestelmä on ja pysyy kehityksen kärjessä. Rakennerahastoista on tuettu Oulun yliopiston, Suomen Teknologian tutkimuskeskus VTT:n ja Oulun ammattikorkeakoulun alulle panemia alan edellytyksiä. Toteutettu tutkimusympäristö, joka keskittyy viidennen sukupolven tiedonsiirtoon, takaa yriystemme pysymisen TVT-alan kehityksen eturintamassa.

Nämä kolme instituutiota ovat kehittäneet teknologian, jolla voidaan valmistaa painettuja mikrosiruja, mikä luo alueelle kokonaan uuden ja innovatiivisen toimialan. Tämän tuloksena on perustettu useita kasvavia startup-yrityksiä. Rakennerahastoista saadulla jatkuvalla tuella on ollut selkeä ja konkreettinen vaikutus.

Pohjois-Pohjanmaan maakunta on maantieteellisesti suuri. Merkittävää teollisuutta on myös maakunnan pääkaupungin, Oulun, ulkopuolella. Oulun Eteläisen instituutti – Oulun yliopiston alueyksikkö – tutkii erikoislujia metalleja ja niiden käyttöä metallirakenteissa. Projekti tuottaa tietoa erikoislujien metallien soveltuvuudesta konepajoihin ja niiden tuotteisiin. Nämä metallit mahdollistavat kevyempien metalliosien valmistamisen, ja keveys yleensä parantaa energiatehokkuutta.

Myös puutavarateollisuus on suhteellisen merkittävää maakunnassa. Pudasjärven kaupunki on käynnistänyt Oulun yliopiston avustuksella projektin, jossa hirttä käytetään modernissa kaupunkirakentamisessa. Tavoitteena on laajentaa hirren käyttömahdollisuuksia, sillä puu on ekologinen ja uudistuva luonnonvara.

Oleellinen osa rakennerahastojen tehokasta käyttöä on alueellinen innovointijärjestelmä. Oulun yliopisto, alueen ammatikorkeakoulut, Suomen Teknologian tutkimuskeskus VTT:n toimintayksikkö, aktiivinen liiketoimintaympäristö ja kuntien

kehitysorganisaatiot tekevät siitä mahdollista yhdessä. Ilman tätä kehitysorganisaatioiden verkostoa rakennerahastojen tehokas käyttö olisi vaikeaa. ■

HEIKKI OJALA

*Aluekehityspäällikkö,
Pohjois-Pohjanmaan liitto, Suomi*

ERI-RAHASTOJEN EUROOPPALAINEN LISÄARVO PORTUGALISSA

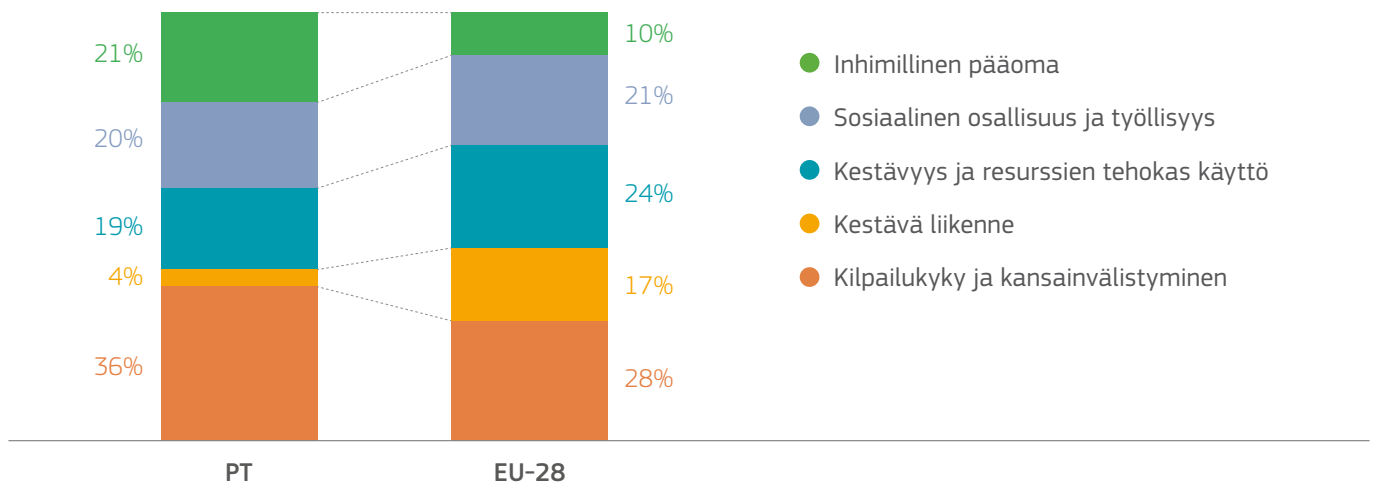

^ Lissabon, Portugali

Euroopan rakenne- ja investointirahastoilla (ERI-rahastot) on Portugalissa tärkeä asema tutkimuksen, innovoinnin ja yrittäjyyden edistämiseksi, taitojen kehittämiseksi ja työllisyyden lisäämisessä. Portugalin kumppanuussopimus Portugali 2020 keskittyy edelleen maan rakenteellisten rajoitteiden poistamiseen koheesipolitiikan eurooppalaisen lisäarvon mukaisesti.

Sen jälkeen, kun alueellisen yhteenkuuluvuuden käsite otettiin käyttöön Lissabonin sopimuksessa, koheesipolitiikka on painottanut kestävyttä ja alueellisia analyysejä EU:n poliittisen asialistan mukaisesti. Tässä yhteydessä ERI-rahastot ovat ensisijaisen tärkeitä. Hiljattainen talouskriisi on asettanut uusia hallintoa, resurssien tehokasta käyttöä ja politiikkojen tehokasta vaikutusta koskevia haasteita, mikä merkitsee paluuta EU:n politiikkojen eurooppalaiseen lisäarvoon.

KOHEESIOPOLITIIKAN PAINOPISTEET KAUDELLA 2014–2020, PORTUGALI VS. EU28-MAAT

Portugalin ensisijaisiin investointialueisiin kaudella 2014–2020 lukeutuvat kilpailukyyn edistäminen lisäämällä vientikelpoisten tavaroiden ja palveluiden tuotantoa, työllisyyden edistäminen erityisesti nuorten keskuudessa, taitojen ja pätevyyden laajentaminen, köyhyyden vähentäminen, julkisen hallinnon uudistaminen sekä energiatehokkuuden ja ympäristöä koskevien toimintatapojen edistäminen.

Näissä puitteissa innovointi ja työväestön ammattitaito ovat äärimmäisen tärkeitä Portugalin kilpailukyyn rajoitteiden poistamiseksi. Siispä, kuten aikaisempina rahoituskausina, ne ovat ensisijaiset rahoituksen toiminta-alueet – kauden 2014–2020 aikana 57 % koko koheesiorahastosta kohdennetaan kilpailukyyn (36 %) ja inhimilliseen pääomaan (21 %) verrattuna EU28-maiden 37 prosenttiin (27 % ja 10%).

Kilpailukyyn edistäminen ja työttömyyden torjuminen edellyttävät parempaa koulutustasoa ja taitojen ja pätevyyksien soveltamista työmarkkinoiden vaatimuksiin. Tämän vuoksi koulunkäynnin keskeyttäneiden määrä (yli 40% vuonna 2000) Portugalissa on ollut rahastojen käytön painopisteenä.

Eurooppalaisten rahastojen käyttö ammatilliseen koulutukseen, erityisesti ammatillisten koulutusväylien ja kaksoispätevyyteen liittyvien järjestelyjen edistäminen kouluissa ennen kaikkea heikommista lähtökohdista olevien lasten keskuudessa sekä koulutusinfrastruktuurien päivittäminen ovat vaikuttaneet huomattavasti koulunsa keskeyttäneiden määrän vähenemiseen 14 prosenttiin vuonna 2015 (11 % EU28-maissa) Eurooppa 2020 -strategian mukaisesti.

Toisena haasteena on edistää tutkimusta, innovointia ja tiedon siirtoa, jotka ovat oleellisen tärkeitä työpaikkojen luomisen ja taloudellisen arvon luomisen kannalta. Euroopan innovaatioiden tulostaulun 2016 mukaan Portugali kuuluu keskitason innovaattoreihin sijoittuen EU:n keskiarvon alapuolelle

riittämättömän yritysten ja tutkimus- ja kehitysyksiköiden välisen koordinaation, vähäisen patenttitoiminnan ja huonon taitojen omaksumisen vuoksi. Kuitenkin kaudella 2008–2015 maan suoriutuminen parani ja saavutti eurooppalaisen keskiarvon "innovaatioiden", "avointen, huipputasoa edustavien ja houkuttelevien tutkimusjärjestelmien" sekä "rahoituksen ja tuen" kategorioissa. "Henkilöstön" osalta Portugalin suoriutuminen on EU:n keskiarvoa parempi, ja tutkimukseen ja kehitykseen käytettävien varojen osuus prosentteina BKT:stä nousi myös 1,3 prosenttiin vuonna 2014 (2% EU28-maissa).

Rakennerahastot ovat osoittautuneen ratkaisevan tärkeiksi näiden saavutusten kannalta. Vastaavasti Portugali 2020 vahvistaa tätä panostusta tutkimuksen ja kehityksen ja tiedon siirron edistämiseen liiketoiminta-alalla kilpailukyyn ja lisäarvon kasvattamiseksi vahvistaen samalla Portugalin talouden vientisuuntautuneisuutta.

Koheesio politiikan jatkuva toteuttaminen innovoinnin ja työväestön koulutuksen aloilla osoittaa sen eurooppalaisen lisäarvon, joka edistää kasvua ja työpaikkojen luomista Portugalissa ja auttaa siten vahvistamaan yhtenäismarkkinoita saaden aikaan merkittäviä seurannaisvaikutuksia muiden EU:n alueiden talouksissa.

Koheesio politiikan kyky mukautua erilaisiin tarpeisiin ja mahdollisuuksiin EU:n eri alueilla (toissijaisuusperiaate ja paikkasidonnaisuus) sen ohella, että se edistää kumppanuusperiaatteen perustuvaa monitasoista hallintotapaa, tekee tästä EU:n politiikasta yhden näkyvimmistä eurooppalaisen, kaikkien alueiden ja niiden asukkaiden yhdentymisen tuloksista. ■

DUARTE RODRIGUES

*Johtokunnan varapuheenjohtaja,
Koheesio- ja kehitysvirasto, Portugali*

FOSTER¹: RAHOITUKSEN SAAMISEN HELPOTTAMINEN KAIKILLE ALUEELLISILLE YRITYKSILLE

^ Carcassonne, Ranska

Osana EU:n koheesio politiikkaa OCCITANIE/ Pyrénées-Méditerranée-alue on ensimmäinen Euroopan alue, joka tekee yhteistyötä Euroopan investointirahaston (EIR) kanssa pk-yrityksille ja erittäin pienille yrityksille suunnattujen työkalujen käyttöön ottamiseksi kaikilla talouden aloilla.

Euroopan rakenne ja investointirahastojen kauden 2014–2020 suositusten mukaisesti Languedoc Roussillonin ja Midi Pyrénées'n alue, joka vastaa alueelle myönnetyn EU-rahoituksen valtaosan hallinnoinnista, tarttui pk-yritysten ja erittäin pienten yritysten haasteeseen saada rahoitusta. Tämä saavutettiin hankkimalla julkista rahoitusta (sekä alueellista että eurooppalaista) pankeilta ja sijoittajilta saatavien yksityisten sijoitusten lisäämiseksi, jotta alueellisia yrityksiä voidaan auttaa kehittymään ja niiden kehitysprojekteja tukea.

Vuonna 2008 alue hyödynsi ensimmäistä kertaa tämän tyyppistä, JEREMIE-nimellä kutsuttua, sijoitusrahastoa varmistamaan 15 miljoonaa euron rahoituksen alueelta ja 15 miljoonan euron rahoituksen Euroopan aluekehitysrahastolta

1370 pk-yritykselle ja erittäin pienelle yritykselle. Nämä yritykset edustavat 15 000 työpaikkaa ja yhteensä 172 miljoonaa euroa, mikä vastaa 5,8-kertaista vipuvaikutusta.

Tämän menestyksen pohjalta Languedoc Roussillonin ja Midi Pyrénées'n alue laajensi aloitetta vuoden 2015 lopulla tehden yhteistyötä EU:n kanssa toisen interventiorahaston (FOSTER TPE-PME) käyttöön ottamiseksi. Sille myönnettiin 52 miljoonaa euroa, josta 20,35 miljoonaa tulee alueelta ja loput EU:lta (22,2 miljoonaa euroa EAKR:lta ja 9,45 miljoonaa euroa Euroopan maaseudun kehittämisen

^ Compufirst, EU-rahasto "JEREMIE" edunsaaja

¹ FOSTER: FONDs de SouTien des Entreprises Régionales (alueellisten yritysten tukirahasto)

maatalousrahastosta), jälleen yhteistyössä Euroopan investointirahaston kanssa.

Tavoitteena on sijoittaa 214 miljoonaa euroa noin 2400 alueelliseen yritykseen ja projektinvetäjään ja siten tavoittaa enemmän erityisesti erittäin pieniä yrityksiä (alle 10 työntekijää) ja avata aloite maa- ja metsätalouseläiden ja elintarviketeollisuuden yrityksille. Näin odotetaan saavutettavan 3–5-kertainen vipuvaikutus verrattuna julkiseen rahoitusosuuteen.

FOSTER TPE-PME:tä toteuttavat rahoituksen välittäjät valitaan neljän heinäkuussa 2016 julkaistun kiinnostuksenilmaisupyynnön perusteella (http://www.eif.org/what_we_do/resources/foster/index.htm). Hakijoilla on 30. syyskuuta 2016 asti aikaa vastata johonkin neljästä suunnitellusta välineestä:

- Riskinjakolainat: 3,5 miljoonaa innovatiivisten yritysten luomisen ja kehittämisen tukemiseen;
- Riskipääomaan ja kehittämispääomaan kohdistuva yhteisrahoitus: 15 miljoonaa euroa oman pääoman ehtoisen rahoituksen lisäämiseksi pk-yrityksille, joilla vahvaa kehityspotentiaalia;
- Pankkien takaukset: 20 miljoonaa euroa erityisesti kehityksen alkuvaiheessa oleville yrityksille ja pk-yrityksille, joita on paljon alueella, alle 25 000 euron lainoihin;
- Pankkien takaukset maatalousalan lopullisille tuensaaajille: 15 miljoonaa euroa. ■

CAROLE DELGA

Languedoc Roussillonin ja Midi Pyrénées'n alueen johtaja, Ranska

TUKHOLMAN ALUE INVESTOI KESTÄVÄÄN KAUPUNKIKEHITYKSEEN

^ Tukholma, Ruotsi

Tukholman alue on Euroopan nopeiten kasvava suurkaupunki- ja pääkaupunkialue. Kuluneen vuosikymmenen aikana läänin väestö on kasvanut vuosittain 35 000 – 40 000 hengellä.

Vastatakseen kasvavan väestön tarpeisiin Tukholman alueen on rakennettava vuosittain 16 000 uutta asuntoa. Tämä on haaste, jonka alue haluaa ottaa mahdollisuutena edistää kestävästä kaupunkikehityksestä. Tavoitteen saavut-

tamiseksi se hyödyntää rakennerahastoja investoidakseen vihreään, terveelliseen, älykkääseen, houkuttelevaan ja osallistavaan kaupunkiin.

Alue on hiljattain päättänyt investoida yhteensä 120 miljoonaa kruunua kahteen kehitysprojektiin kestävän asuntorakentamisen edistämiseksi: "Grön BoStad Stockholm" ja "Sverige bygger nytt". Nämä kaksi projektia, jotka saavat puolet rahoituksestaan Euroopan aluekehitysrahastosta ja Euroopan sosiaalirahastosta, käsittelevät kestävän kaupunkikehityksen pääelementtejä. Tukholman alue pyrkii hyötymään ympäris-

tötekniikan alan yritysten asiantuntemuksesta ja edistämään innovointia ja kestäväää kasvua. Lisäksi alueella uskotaan, että äskettäin saapuneissa maahanmuuttajissa ja ei-natiiveissa kansalaisissa on käyttämätöntä työvoimapotentiaalia, jota kasvavan rakennusalan tulisi hyödyntää.

Grön BoStad Stockholm -projektissa muun muassa Kuninkaallinen teknillinen korkeakoulu tulee kehittämään ympäristötekniikan alan yritysten uusien innovaatioiden testikohteita. Tavoitteena on luoda pelinavauksia kehitykselle ja uuden energiatehokkaan ja vähän hiilidioksidipäästöjä aiheuttavan tekniikan käytölle Tukholman läänin kuntien rakennusprojekteissa. Toimet hyödyntävät ja vahvistavat ympäristötekniikan alaa sekä sitouttavat asiakkaita, kuten kuntia, aluehallintoa ja kiinteistönomistajia, ja auttavat lisäämään tietoisuutta alueella.

Sverige bygger nytt -projektissa Ruotsin julkinen työvoimapalvelu edistää yhdessä useiden kuntien, aluehallinnon, toimialajärjestöjen ja ammattiliittojen kanssa laajempaa työhönottoa ja ammattitaitojen määrittämistä ja yhteensovittamista rakennusalaalla hyödyntämällä äskettäin saapuneita maahanmuuttajia ja ei-natiiveja kansalaisia. Keskeisten arvojen työstämistä, taitojen validointia, kielellistä tukea ja työpaikalla oppimista vahvistetaan ja sovitetaan paremmin yhteen työvoimapolusta kärsivien rakennusalan ammattien kanssa.

Kehitysprojekteissa korostetaan Tukholman alueen toivetta, että Euroopan rakenne- ja investointirahastot edistäisivät johdonmukaisia strategisia aloitteita. Tämä saavutetaan keskittämällä resursseja, keskittymällä liiketoimintaan ja työvoimaan, luomalla rahastojen kautta synergioita ja käyttämällä "Tukholman mallia" – uutta rahoituksen toteuttamisen mallia.

Tämä uusi hallintomalli merkitsee, että koheesiopolitiikka on läheisemmässä yhteydessä yleiseen alueelliseen kasvupolitiikkaan ja sen resursseihin läänissä, ja että se edistää parempaa vuorovaikutusta ja tukea alueellisten toimijoiden keskuudessa. Näin voidaan luoda johdonmukaisia strategisia aloitteita, joissa toimijat tekevät sekä aloitteita että vastaavat toimista. Tällä tavoin Tukholman alue voi käynnistää ja toteuttaa laajamittaisia ja tärkeitä projekteja, vaikka aluetta koskeva rakennerahastojen budjetti on Euroopan pienimpiä. ■

JONAS ÖRTQUIST

Johtava hallintovirkamies, rakennerahastoja koskeva kumppanuus, Tukholman lääni, Ruotsi

KAMERALLA TALLENNETTUA

Tämän vuoden kesäkuussa kehityksestä ja eurooppalaisesta koheesiopolitiikasta vastaava hallituksen yksikkö järjesti Sloveniassa projektin ”EU-projekti, minun projektini 2016”. *Panorama* on vanginnut tunnelmia 5000 hankkeesta, jotka Slovenia on toteuttanut vuodesta 2004 alkaen saamansa 4,4 miljardin euron rahoituksen avulla. Hankkeiden iskulause on ”tulevaisuuteen investoiminen”, ja ne ovat auttaneet parantamaan kansalaisten elinolosuhteita ja kaventamaan alueiden välisiä eroja, edistäneet innovointia ja kilpailukykyä, lisänneet Slovenian lisäarvoa liiketoiminnassa, suojelleet vesivaroja ja kulttuuriperintöä sekä hyödyntäneet yrittäjyyden rajatylittävää potentiaalia.

01

02

03

04

05

06

07

08

PANORAMA / SYKSY 2016 / NRO 58

13

09

14

10

11

12

- 01 Puutieteen ja -teknologian laitos, biotekniikan tiedekunta, Ljubljanan yliopisto
- 02 Kestävän matkailun priorisointi maaseudun raja-alueilla
- 03 Kannustaminen sosiaalisesti vastuulliseen lähestymistapaan vihreisiin tuotteisiin ja palveluihin
- 04 Innovatiivisen numeerisen simulointiympäristön rakentaminen
- 05 Pragersko–HODOŠ-ratayhteyden uudistaminen
- 06 Ekososiaalisten maatalousjuurien vaaliminen
- 07 HOME PLANT -kulttuurikeskuksen kunnostamiseen sisältyvä elokuvateatterin digitalisointi
- 08 Energiakunnostusohjelma Rajka Hrastnikin peruskoulussa
- 09 CUL-ENERGY 4 KIDS kattaa kestävät energiaratkaisut leikkikentille
- 10 Mariborin lentoaseman infrastruktuuri-investointi
- 11 Škofja Loka Poljanskan kehätie kiertää keskiaikaisen kaupungin
- 12 Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen Kolpan raja-alueella
- 13 Ptuj'n dominikaaniluostarin kunnostus
- 14 Uusi jätevedenpuhdistamo toimittaa juomavettä Šaleškan laaksoon

LUE LISÄÄ

<http://www.eu-skladi.si/sl/aktualno/izbrani-projekti>

SMART REGIONS -konferenssi

ÄLYKKÄÄN ERIKOISTUMISEN INVESTOINTIEN OHJAAMINEN EUROOPPALAISEN KASVUN PAINOPISTEALUEILLE

Komission jäsen Crețun ja alue- ja kaupunkipolitiikan pääosaston Brysselissä 1.–2.6.2016 järjestämä SMART REGIONS -konferenssi oli jatkoa aikaisemmalle merkkipaalutapahtumalle ”Alueet uuden kasvun vetureina älykkään erikoistumisen kautta – strategioiden kehittäminen yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi”, joka järjestettiin vuonna 2013.

Euroopan komission varapuheenjohtaja Jyrki Katainen, komission jäsenet Elżbieta Bieńkowska ja Tibor Navracics sekä pääosastojen pääjohtajat Walter Deffaa ja Robert-Jan Smits osallistuivat älykkään erikoistumisen asiantuntijoiden kanssa tapahtumaan, jossa korostettiin innovatiiv-

► Konferenssin yhteydessä järjestetyssä näyttelyssä alueet saivat esitellä RIS3-alueitaan ja etsiä kumppaneita luodakseen yhdessä uusia arvoverkostoja

TÄRKEIMMÄT POLIITTISET VIESTIT

1. Toteutamme nyt älykkään erikoistumisen strategioita yhteistyössä yli 120 EU-maan ja EU:n alueen kanssa. Hyödynnämme tutkimusta, innovointia ja niiden yhteisiä elinkeinoelämään alueellisen kehityksen vetureina käyttäen perustana alueiden vahvuuksia ja niiden välistä yhteistyötä.
2. Investoinnit älykkääseen erikoistumiseen edistävät myös Euroopan investointisuunnitelmaa. Euroopan rakenne- ja investointirahastot (ERI) ja Euroopan strategisten investointien rahasto (ESIR) toimivat yhdessä julkisten ja yksityisten investointien tukemiseksi näillä painopistealueilla.
3. Temaattiset älykkään erikoistumisen alustat tukevat sitoutuneiden alueiden yhteistyötä ja koordinoivat niiden investointeja älykkään erikoistumisen painopistealueilla. Ne edistävät esimerkiksi hankkeiden valmisteluprosessia ja hyvien käytänteiden vaihtoa, kannustavat klusterikumppanuuksia lisäämään alueellisia ponnistelujaan Euroopan tasolla ja tarjoavat teknistä tukea.

visia alueellisia strategioita ja yhteistyötä EU:n alueiden välillä sekä sitä, kuinka niiden avulla voidaan edistää eurooppalaista kasvua ja kilpailukykyä.

Konferenssin tavoitteena oli:

- esitellä menestystarinoita ja viimeaikaisia saavutuksia
- keskustella parhaista tavoista nopeuttaa älykkään erikoistumisen strategioiden toimeenpanoa
- ja saada konkreettista tukea tulevaisuuden yhteistyölle. Tapahtumassa lanseerattiin myös temaattiset älykkään erikoistumisen alustat energiaa, elintarviketeollisuutta ja teollisuuden nykyaikaistamista varten.

Ohjelma koostui kolmesta osasta:

- Uusin kehitys alueellisen älykkään erikoistumisen alalla, asiantuntijoita ja käytännön tapauksia Pommerin alueelta (Puola), Andalusiasta (Espanja), Provence-Alpes-Côte d'Azurin alueelta (Ranska) ja Tampereelta (Suomi)
- Interaktiivisessa tapaamisessa määriteltiin konkreettisia yhteistyöalueita uusilla älykkään erikoistumisen alustoilla (energia, elintarviketeollisuus ja teollisuuden nykyaikaistaminen). Tavoitteena on investoida yhdessä näihin osa-alueisiin. Inspiraatiota antoi Vanguard-aloite,

> Euroopan komission varapuheenjohtaja Jyrki Katainen kuvaili, miten kukin Euroopan alue voi erikoistua älykkäästi ja saavuttaa huippuosaamisen investoimalla painopistealueisiin älykkään erikoistumisen strategioiden kautta

jossa joukko EU:n alueita pyrkii muodostamaan maailmanluokan klustereita ja klusteriverkostoja erityisesti pilottihankkeiden ja yhteisten demonstraatioiden avulla (<http://www.s3vanguardinitiative.eu/>)

- > Korkean tason poliittinen keskustelu osanottajien ja komission jäsenten kesken.

MERKITSE MUISTIIN TULEVIEN ÄLYKKÄÄN ERIKOISTUMISEN TAPAHTUMIEN PÄIVÄMÄÄRÄT

- > 28.–30. syyskuuta: Älykkään erikoistumisen ja alueellisen kehityksen ensimmäinen SMARTER-konferenssi, Sevilla (ES)
- > 10.–13. lokakuuta: Euroopan alueiden ja kuntien teemaviikko, Bryssel (BE)
- > 3.–4. marraskuuta: Vuotuinen foorumi koskien EU:n strategiaa Tonavan aluetta varten: ”Innovatiiviset virrat – vesi, osaaminen ja innovointi Tonavan alueella”, Bratislava (SK)
- > 8.–9. marraskuuta: Vuotuinen foorumi koskien EU:n strategiaa Itämeren aluetta varten: ”Yksi alue, yhteinen tulevaisuus – visio vuodelle 2030”, Tukholma (SE)
- > 16.–17. marraskuuta: Teollisuuden nykyaikaistaminen – seuranta, Barcelona (ES)
- > 30. marraskuuta–2. joulukuuta: Euroopan klusterikonferenssi, Bryssel (BE)
- > 2017: Euroopan laajuinen älykkään erikoistumisen konferenssi.

Konferenssin kohokohtiin lukeutui Euroopan komission varapuheenjohtaja **Jyrki Katainen** puhe, jossa tämä korosti älykkään erikoistumisen strategioiden ja Euroopan investointisuunnitelman välistä yhteyttä: ”Tänään lanseeratuisissa temaattisissa älykkään erikoistumisen alustoissa on todella kyse investointiprojektien valmisteluprosessista, jossa älykkään erikoistumisen alueiden ympärille houkutellessa sijoittajia, yrittäjiä ja innovaattoreita.”

Sisämarkkinoista, teollisuudesta, yrittäjyydestä ja pk-yrityksistä vastaava komission jäsen **Elżbieta Bieńkowska** lanseerasi älykkään erikoistumisen alustan teollisuuden nykyaikaistamista varten yhteisenä aloitteena aluepolitiikasta vastaavan komission jäsenen Corina Crețun kanssa. Alusta auttaa alueita ympäri Eurooppaa luomaan yhteyksiä yrityksiin ja tutkimusyhteisöihin,

joita toimivat teollisuuden nykyaikaistamiseen liittyvillä aloilla, kuten keskeisten teknologioiden, palveluinnovoinnin ja resurssi-tehokkuuden aloilla.

Alue- ja kaupunkipolitiikan pääosaston pääjohtaja **Walter Deffaa** korosti, että älykkäät strategiat ovat edellytyksiä EU:n 2000-luvun kasvulle. Strategiat käyttävät ”yrittäjyyspohjaista ideointiprosessia” tutkijoiden, yritysten, kansalaisyhteiskunnan ja julkisen sektorin eri lohkojen keskuudessa apunaan, kun yhdessä suunnitellaan, kuinka alue tai maa voi parhaiten hyödyntää potentiaaliaan ja osaamistaan sekä kaupallistaa menestyksekkäitä innovaatioitaan.

Oikeus- ja yhteiskuntatieteiden professori **Charles Sabel** Columbia Law School -yliopistosta (USA) ja Latalalaisen Amerikan kasvumahdollisuuksien asiantuntija **Jaime del Castillo** tutustuttivat osallistajat kansainvälisiin kokemuksiin älykkäästä erikoistumisesta. Professori Sabel esitteli rehellisen analyysin älykkään erikoistumisen hallinnollisista haasteista painottaen diagnostiikan ja ongelmanratkaisun seurantaa, virheiden korjaamista ja mukautumista muuttuviin ympäristöihin hankkeita ja ohjelmia toteutettaessa.

Konferenssi päättyi **Walter Deffaan** ja **Robert-Jan Smitsin** esittämiin päätelmiin. ■

LUE LISÄÄ

Marek Przeor, älykkään kasvun ryhmänjohtaja, osaamiskeskus, älykäs ja kestävä kasvu, alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto: Marek.Przeor@ec.europa.eu
http://ec.europa.eu/regional_policy/en/conferences/smart-regions/
<http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/>

Apulia: kasvava matkailukohde

Apulia on yksi Italian viidestä vähemmän kehittyneestä alueesta. Alue on aiemmin hyötynyt merkittävästi koheesiopolitiikan rahoituksesta, ja suunnitelmissa on jatkaa suuntausta ohjelmakaudella 2014–2020.

TEOLLISUUSPOLITIikka EU:N VAROJA HYÖDYNTÄVÄSSÄ APULIASSA

Yritysjärjestelmän kilpailukyvyyn tukeminen on ehdottoman tärkeää alueellisen talouskehityksen ja elämänlaadun parantamisen yhteydessä. Erityisen tärkeää se on tuottavuusjärjestelmän toipumiselle ja halulle investoida innovoinnin edistämiseen ja markkinoiden avaamiseen muun muassa integroitujen investointien kautta, jotka ovat riippuvaisia teollisesta tutkimuksesta ja julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuudesta.

Hyvät tulokset ovat tähän saakka johtaneet uusiin muihin ja teollisuuspolitiikan käyttöönottoon uudelle EU:n rahoituskaudelle 2014–2020. Apulian aluepolitiikka on keskittynyt ensisijaisesti luomaan aloitteita investointien ja luoton saatavuuden edistämiseksi.

Toisaalta on otettu käyttöön ohjelmasuorituksia ja integroituja tukiohjelmia sekä alkuinvestointituki mikroyrityksille ja pienille matkailualan yrityksille. Muihin aloitteisiin lukeutuvat heikommissa asemassa olevien ihmisten perustamat mikroyritykset, tuki innovatiivisille yrityksille (sekä uusille että olemassa oleville), tuki paikallisten pk-yritysten investoinneille ja tuki investoinneille tuottaviin esikaupunkialueisiin.

Toisaalta tukea on aktivoitu pk-yrityksille annettujen takausten, vastatakausten ja yhteistakausten muodossa.

Kaiken kaikkiaan tuen avulla on saavutettu seuraavat tulokset:

- › Rahoitus yli 11 000 yritykselle
- › Yli 1 miljardia euroa julkiseen tukeen
- › Noin 4 miljardia euroa rahoitettuihin investointeihin
- › Yli 27 000 operatiivisiin työyksiköihin.

Kauden 2014–2020 ohjelman ensimmäisen toteutusvuoden (heinäkuusta 2016 alkaen) aikana voimassa olevat aloitteet saivat aikaan seuraavat tulokset:

- › 2056 toteutettua aloitetta
- › Yli 1,1 miljardia euroa sijoituksiin
- › Yli 418 miljoonaa euroa pyydettyihin avustuksiin
- › Yli 32 000 operatiivista työyksikköä.

Apulia on yksi Italian houkuttelevimmista alueista teollisten investointien kannalta. Hakemuksia ovat jättäneet myös ulkomaiset ryhmät Saksasta, Yhdysvalloista ja Intiasta, ja niiden arvo on yli puolet ohjelmasuoritusten kokonaiskysynnästä. Teollisia projekteja ovat kehittäneet myös italialaiset ylikansalliset yritykset.

EU:n rahoituksen ansiosta alueelliseen teollisuuspolitiikkaan sisältyy myös toimia, joilla pyritään tukemaan inhimillistä pääomaa ja luokittelemaan uudelleen tuottavia alueita.

Apulian alue – joka tunnetaan ulkomailla ehkä paremmin Puglia – sijaitsee Italian "saappaan" korossa ja ulottuu pohjois-eteläsuunnassa 400 kilometrin alueelle. Apulia houkuttelee paljon turisteja, jotka saapuvat alueelle Bariin ja Brindisiin suuntautuvilla halvoilla lennoilla nauttiakseen aurin-gosta ja ottaakseen kaiken irti luonnoltaan, historialtaan ja arkkitehtuuriltaan kauniista alueesta.

Koheesiopolitiikalla on suuri merkitys Apulian kaltaisille alueille. Euroopan komissio hyväksyi elokuussa 2015 Apulian alueen toimenpideohjelman, jonka budjetti on 7,12 miljardia euroa. Siitä 3,56 miljardia euroa tulee Euroopan aluekehitysrahastosta ja Euroopan sosiaalirahastosta ja yhdistetään kansalliseen yhteis-rahoitukseen. Italialle vahvistettujen investointeja koskevien painopisteiden mukaisesti rahoitus keskitetään

- reaalitalouden vahvistamiseen tukemalla innovaatiomyönteistä liiketoimintaympäristöä, kilpailukykyä, pk-yrityksiä, tutkimusta ja kehitystä ja digitaalistrategiaa;
- suorituskykyisten ja kestävien infrastruktuurien rakentamiseen, luonnonvarojen ja ympäristön tehokkaampaan hoitoon, parempiin liikenneyhteyksiin ja vähähiiliseen talouteen siirtymiseen;
- sosiaalipalvelujen ja koulutuksen parantamiseen edistämällä sosiaalista osallisuutta ja torjumalla köyhyyttä, kehittämällä opetusta ja koulutusta työmarkkinoiden suuntaan ja tukemalla työvoiman liikkuvuutta ja työllistymistä.

Aluepolitiikasta vastaava komission jäsen Corina Crețu totesi toimenpideohjelman hyväksymisestä: "Suhtaudun erittäin myönteisesti tämän kunnianhimoisen ohjelman hyväksymiseen. Se lisää laajamittaisia investointeja, jotka luovat suotuisan ympäristön innovaatioille ja yrittäjyydelle ja myötävaikuttavat siten tuhansien työpaikkojen syntymiseen. Se tulee myös lisäämään alueen houkuttelevuutta ja parantamaan sen asukkaiden elämänlaatua."

EUSAIR

Apulia on myös osa EU:n Adrian- ja Joonianmeren strategiaa, joka yhdistää Italian ja kolmen muun EU-maan ja neljän EU:n ulkopuolisen maan meri-, rannikko- ja maa-alueet. Yli 70 mil-

STARE BENE A SCUOLA = SICUREZZA IN SE STESSI + APPRENDIMENTO MIGLIORE

DIRITTI A SCUOLA: LUOKKANSAPARAS

Vuoden 2015 Regiostars-palkintoseremoniassa Diritti a Scuola -projekti valittiin parhaaksi osallistavan kasvun kategoriassa: syrjäytymisvaarassa olevien integroiminen yhteiskuntaan. Projektille annettiin tunnustusta lähestymistavastaan lasten pitämiseen koulussa erilaisilla ehkäisevillä toimilla, jotka kohdistetaan peruskoulun ala-astetta käyviin lapsiin ja ylempään perusasteen kahta ensimmäistä vuotta suorittaviin oppilaisiin. Siinä myös autettiin ensisijaisesti vammaisia sekä lähtökohdiltaan heikompia lapsia ja keskityttiin kouluihin, joissa keskeyttäneiden oppilaiden määrät olivat kaikkein korkeimpia.

Yhdistämällä koulutuksen ja sosiaalihuollon projekti tarjosi neuvontaa, opinto-ohjausta ja kulttuurivälityspalveluita sekä oppilaiden että näiden perheiden eduksi ja vähensi merkittävästi koulunsa keskeyttävien määrää. Erityinen tukipalvelu tarjosi neuvontaa ja tietopalveluja noin kolmasosalle projektikoulujen oppilaista (+/- 50 000) ja 10 000 perheelle. Erityisesti autettiin maahanmuuttajaoppilaita ja heidän perheitään sosiaaliseen syrjäytymiseen ja kotoutumiseen liittyvissä asioissa.

KOKONAISKUSTANNUKSET:

140,48 MILJOONAA EUROAA

EU-RAHOITUS:

75,23 MILJOONAA EUROAA

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/projects/italy/tackling-school-drop-out-rates-and-improving-results

joonan asukkaan EUSAIRilla on tärkeä rooli Euroopan maantieteellisen jatkuvuuden vahvistamisessa tiiviimmän yhteistyön avulla esimerkiksi meritalouden edistämisen, ympäristön suojelun, liikenne- ja energiayhteyksien parantamisen ja kestävän matkailun edistämisen aloilla (katso *Panorama* 57).

Hyvin käytetty raha

Apulian alueen hallinnon johtaja Michele Emilianon (katso haastattelu alta) mukaan kauden 2007–2013 koheesiopolitiikan rahoituksen avulla alue onnistui torjumaan talouden taantumman haitallisia vaikutuksia ja lisäämään alueen houkuttelevuutta ja kilpailukykyä.

Rakenteellisia investointeja tehtiin muun muassa ympäristön, kaupunkikehityksen, yritysten kilpailukykyyn, koulutuksen, soveltavan tutkimuksen, infrastruktuurien ja palvelujen sekä terveys- ja hyvinvointipalvelujen aloilla. Esimerkiksi yli 18 000 yritystä hyötyi noin neljän miljardin euron investoinnista, josta noin 10% suunnattiin tutkimukseen. Investoinnilla luotiin noin 70 000 uutta työpaikkaa.

Terveydenhoitoalalla rahoitettiin yli 150 projektia, joilla parannettiin asiantuntijapalvelujen paikallista verkostoa. Verkostolla on nyt käytössä nykyaikaisin teknologia. Hyvinvointisektorilla saavutettiin tärkeitä tuloksia lastenhoitopalvelujen sekä vanhusten ja muiden hoidosta riippuvaisten hoitopalvelujen alalla.

Ympäristönsuojelutoimiin lukeutui yli 300 maaperänsuojelu-projektin edistäminen luonnonuhkien ehkäisemiseksi ja lieventämiseksi. Myös matkailua edistettiin rahoittamalla lukuisia markkinointi- ja edistämishankkeita sekä toteuttamalla 400 teattereihin, museoihin ja kirkkoihin kohdistunutta toimenpideä historiallisen ja kulttuurisen perinnön suojelemiseksi.

Koulutuksen alalla saatiin aikaan merkittäviä parannuksia koulunsa keskeyttäneiden määrän vähentämisessä. Tulokseen on vaikuttanut myös "Diritti a scuola" (Oikeudet koulussa) -projekti, joka voitti RegioStars 2015 -palkinnon osallistavan kasvun kategoriassa (katso projektilaatikko). Työllisyyden alalla koulutusaloitteisiin osallistui noin 600 000 apulialaista, joista yli puolet olivat enintään 25-vuotiaita.

APULIAN ICT LIVING LAB ANTAA KONKREETTISIA ETUJA

Apulian Living Lab -projekti tarjosi alueelle uuden poliittisen lähestymistavan talouskriisin torjuntaan ja kestävän kehityksen edistämiseen. Siinä kehitettiin teknologinen innovaatiotyökalu, jonka avulla paikalliset yritykset, erityisesti pk-yritykset, voivat vastata julkisen sektorin tarpeisiin. Syntynyt tietämykseen perustuva verkostoitumismalli voi luoda alakohtaisia avoimia innovaatioympäristöjä, joissa on aidot olosuhteet. Koska palvelut ja alustat luodaan yhdessä loppukäyttäjien/kuluttajien kanssa arkipäiväisessä ympäristössä, tuloksien pitäisi olla lähempänä mahdollisia markkinasovelluksia.

ICT Living Lab keräsi kokoelman erityisiä yhteiskunnallisia tarpeita ja teknologisia vastauksia tätä varten luotuun verkkotietokantaan, jota nimitetään "vaatimusluetteloksi". Vuoden 2015 loppuun mennessä luetteloon oli kerätty yli 400 vaatimusta ja kumppanuusluetteloon kirjattiin 200 eri kokonaisuutta.

**KOKONAISKUSTANNUKSET:
39,79 MILJOONAA EUROA**
**EU-RAHOITUS:
22,17 MILJOONAA EUROA**

<http://livinglabs.regione.puglia.it/>

Kaupunkialueiden peruskorjaushankkeita toteutettiin alueella 160 kunnassa, ja nämä kunnat auttavat nyt tekemään koko alueesta vieläkin houkuttelevamman turisteille. ■

LUE LISÄÄ

<http://www.regione.puglia.it/>

Apulia

Väkiluku

4050803 (2013), joka edustaa 6,8% koko maan väestöstä.

Työmarkkinat

Vuonna 2013 hieman alle 46% väestöstä oli työssä kansallisen keskiarvon ollessa 59,8% (EU 68,3%). Työttömyysaste oli 19,8% (kansallinen 12,2%, EU 10,8%) ja nuorisotyöttömyys (alle 25-vuotiaat) oli 49,7% (kansallinen 40,0%, EU 23,5%).

Talous

Alue on kansallista ja EU:n talouden kehitystä jäljessä: 66,8% EU28-maiden keskimääräisestä ostovoimakorjatusta BKT:stä asukasta kohti, tuottavuus 94,8% verrattuna Italian 110,8 prosenttiin. Pääasialliset alakohtaiset indikaattorit prosentteina kansallisesta bruttoarvonlisäyksestä ovat palvelut (26,5), rahoitus- ja muu toiminta (25,7), kauppa ja liikenne (22,5), teollisuus (13,4), rakentaminen (8,1) ja maatalous (3,7).

Älykkäät erikoistumisalat

Apuliaa pidetään Etelä-Italian dynaamisimpana alueena, ja vaikka investointi tutkimukseen ja kehitykseen on kansallista keskiarvoa vähäisempää, alueen viranomaiset ovat viime aikoina edistäneet aloitteita, joilla tuetaan alueen innovointitoimintaa. Innovaatiopolitiikka keskittyy tuotannollisten ja teknologisten alueiden luomiseen, tutkimuslaitosten väliseen verkottumiseen ja inhimillisen pääoman kouluttamiseen. Emilia-Romagnan ohella Apulia oli ensimmäinen Italian alue, joka pani toimeen älykkään erikoistumisen strategian.

Muut keskeiset alat

Maatalous on Apuliassa talouden kannalta paljon tärkeämpää kuin muualla Italiassa. Sieltä viedään ulkomaille vehnää, oliiviöljyä ja tomaatteja. Lampaat ovat ainoa tärkeä kasvatettava eläin, mutta alueen kalansaalis on neljänneksi suurin koko maassa. Huomattavin tuotannon erikoistuminen koskee elintarviketuotteita, tekstiilejä ja metallituotteita. Teollisuusala on erittäin kehittynyt etelässä Taranton terästehtaiden sekä Brindisin kemian laitoksen ansiosta. Muihin teollisuuden aloihin lukeutuvat paperin valmistus, koneenrakennus ja rakennusmateriaalit. Palvelualalla, joka on yleisesti ottaen heikko Etelä-Italiassa, matkailu jatkaa kasvuaan erityisesti rannikkoalueilla.

APULIA – SUURET TAVOITTEET, VAHVA TUKI

Apulian aluehallinnon puheenjohtaja Michele Emiliano tarjoaa näkökulman koheesiopolitiikan tärkeyteen tällä Italian alueella.

Kuinka koheesiopolitiikka auttaa Apuliaa kehittymään taloudellisesti, ja mitkä mielestänne ovat painopistealueet?

Yllä olevat tiedot korostavat sitä, kuinka EU:n toimet auttavat kaventamaan maan sisäisiä kasvueroja. Tästä huolimatta useat näkökohdat korostavat sitä tosiasiaa, että Eurooppa on tällä hetkellä tulevaisuutensa kannalta herkässä vaiheessa. Monissa maissa tarvitaan paljon enemmän vahvempaa yhtenäisyyttä ja keskittymistä arkipäivän ongelmiin. Tämä vaatii suurempia ponnisteluja kohti poliittista yhdentymistä (tärkeä aihe) sekä taloudellista ja rahapolitiittista yhdentymistä. Tässä suhteessa koheesiopolitiikka on oleellisessa asemassa, vielä aikaisempaa enemmän.

Kun pohditaan tulevaisuuttamme vuoden 2020 jälkeen, emme voi unohtaa paikallisia alueita, jotka kärsivät huomattavasta epätasapainosta ja vajeesta. Näillä alueilla kymmenet miljoonat kansalaiset elävät taloudellisesti ja sosiaalisesti sekä työllistymisen kannalta epäedullisissa olosuhteissa, joiden syihin he eivät voi vaikuttaa. Ja ennen kaikkea näillä alueilla on vain vähän kasvumahdollisuuksia. Kuten paavi Franciscus korosti vieraillessaan Euroopan parlamentissa vuonna

2014, koko Euroopan on torjuttava kansalaisten epäluottamusta etäisinä pidettyihin instituutioihin, joiden koetaan laativan kaukana kansan tunteista olevia sääntöjä. Suuret ihanteet, jotka toimivat yhtenäisen Euroopan innoittajina, on siirrettävä takaisin jokapäiväisen toiminnan ytimeen.

Yhtenäisyys, jakaminen ja kansalaisten tarpeiden kuunteleminen ovat ihanteita, joiden edistämiseen on keskityttävä, ja EU:n toimielinten tekniset toimet on jätettävä taka-alalle. Tulevaisuuteen on liitettävä toivo, aloittaen nuoresta sukupolvesta. Meidän on palautettava luottamus, jotta voimme pyrkiä kohti yhtenäistä, rauhanomaista, sympaattista, vastavuoroista ja ennakoivaa Eurooppaa. Tässä yhteydessä emme saa unohtaa Robert Schumanin, Jean Monnet'n, Alcide De Gasperin ja Altiero Spinellin kaltaisten miesten opetuksia. He toimivat niiden arvojen välittäjinä, joiden varaan meidän on rakennettava uudella tarmolla ja innolla. Apulia on tällä hetkellä sitoutunut voimakkaasti eurooppalaisten ihanteiden vahvistamiseen ja uusien kehityspolitiikkojen edistämiseen hyvinvoinnin, ympäristön ja talouden aloilla. Ohjelmakauden 2014–2020 rakennerahastot auttavat meitä saavuttamaan nämä tavoitteet koko alueellamme.

Mitkä ovat rahastoja ja rahoitusvälineitä yhdistävän uuden lähestymistavan edut ja haitat? Kuinka voidaan taata konkreettisuus ja täydentävyys?

Ottamalla huomioon talouden viherryttämisen tuomat mahdollisuudet, parantamalla työntekijöiden ja yrittäjien osaamista, tukemalla älykkäitä pätevöitymisen ja erikoistumisen strategioita, luomalla ensisijaisesti uusia työmahdollisuuksia nuorille, lisäämällä sosiaalista osallisuutta ja torjumalla uutta sosiaalista ja taloudellista köyhyyttä: nämä ovat tärkeimmät tavoitteet, joiden saavuttaminen vaatii yhä enemmän integroituja, lähellä todellisia tarpeitamme olevia välineitä. Aloitamme jo määritetyistä valmiuksista ja kokemuksista. Ne ovat muuttaneet Apulian yhdeksi EU:n varojen käytön mallialueeksi, ja niiden ansiosta voimme parantaa edelleen näiden varojen ja rahoitusjärjestelyvälineiden käyttöä.

Myönteisiä tuloksia ollaan saamassa erityisesti pienille yrityksille annettavasta investointituesta, jossa laitosten ja varusteiden kustannusavustukset voidaan yhdistää Credit Limit Joint Guarantee Partnershipsien antamiin takuusiin (julkisia varoja käyttäen) luoton saamisen helpottamiseksi. Muita positiivisia esimerkkejä ovat tuottavien investointien tuen ja työntekijän ammatillista koulutusta koskevien suunnitelmien, nuorille yrityksen perustamiseen tarjottavan avun (NIDI – Nuove

iniziativa d'impresa; New Enterprise Start-Up Initiatives – NESUI) ja PIN – Pugliesi Innovativi; Innovative Apulians – IA) ja pienille yrityksille tarjottavien mikrolainojen yhdistäminen (myös itsenäiset ammatinharjoittajat voivat jo hyötyä ensimmäisistä ja viimeisistä välineistä).

EU:n varojen käytön yksinkertaistaminen on yleinen kysymys. Kuinka alueet voivat edistää sitä?

Ehdottomasti levittämällä tietoa EU:n säädöksistä. Kun edunsaajilla on puutteelliset tiedot menettelyistä, täytäntöönpanoprosessit ja -ajat venyvät eivätkä sen vuoksi ehkä ole yhdenmukaisia EU:n varojen käyttöä koskevien raportointiaikojen kanssa. Toisaalta kuitenkin on korostettava, että EU:n tasolla tarvitaan tarmokkaampia toimia monien hallintaan ja valvontaan liittyvien näkökohtien yksinkertaistamiseksi. Olemme jo saavuttaneet huomattavaa edistystä, mutta työtä riittää edelleen.

Emme myöskään saa unohtaa, että yksinkertaistaminen on saavutettava soveltamalla EU:n lainsäädäntöön ja yksittäisten jäsenvaltioiden vahvistamaan lainsäädäntöön johdonmukaista ja yhdenmukaista lähestymistapaa. Tämä on erittäin tärkeä asia esimerkiksi silloin, kun paikalliset ja kansalliset hallintoelimet saattavat julkista hankintatoimintaa koskevia direktiivejä ja lupamenettelyjä osaksi kansallista lainsäädäntöä. Esimerkiksi Italia on äskettäin hyväksynyt uuden konsolidoidun julkista hankintatoimintaa koskevan lain. Toivomme, että laki auttaa konkreettisesti yksinkertaistamaan julkisia investointeja koskevia menettelyjä ja lyhentämään täytäntöönpanoaikojen. Tällä hetkellä ajat ovat Euroopan pisimmät.

Millaisia tuloksia odotatte kauden 2014–2020 loppuun mennessä?

Ohjelmakauden 2014–2020 tarkoitus on lisätä Apulian innovatiivisuutta, houkuttelevuutta ja kestävyttä niin sosiaalisesta, taloudellisesta kuin ympäristöstä koskevasta näkökulmasta. Haluamme, että paikallisalueemme pystyy houkuttelemaan vahvempia tuottavia investointeja ja matkailijoiden yöpymisiä parantamalla sekä kansalaisten että vierailijoiden elinolosuhteita. Lisäksi toivomme sen kehittyvän entistä osallistavammin kaikkein vähäosaisimpien väestön osien näkökulmasta. Tämä pyritään saavuttamaan kohdennetuilla ja yhdenmukaisilla hyvinvointipalveluilla ja aktiivisilla työvoimapolitiikoilla. Tästä syystä olemme suunnitelleet huomattavia investointeja älykkäisiin pätevöitymis- ja erikoistumisstrategioihin sekä vihreän talouden ja liikennepalvelujen edistämiseen ja ennen kaikkea osaamisen parantamiseen. Haluamme paikallisalueemme kehittyvän yhä houkuttelevammaksi sekä nuorten apulialaisten että Apulian ulkopuolelta tulevien nuorten näkökulmasta, sillä korkea elintaso

kulkee käsi kädessä laadukkaan yliopistojärjestelmän ja erittäin dynaamisen ja ennakoivan yritysraakenteen kanssa.

Apulia on yksi Adrian- ja Joonianmeren makroaluestrategian alueista. Millaiset ovat odotuksenne sen suhteen?

Adrian- ja Joonianmeren makroaluestrategialla on yhdessä muiden alueellisten yhteistyöohjelmien kanssa erittäin tärkeä rooli EU:hun kohdistuvan skeptisyyden torjunnassa alkuen yleistä etua koskevia aiheita käsittelevästä yhteistyöstä. Makroalueet ovat paikallisille sidosryhmille parhaita ympäristöjä osallistua suoraan sellaisten päätösten tekemiseen, jotka vaikuttavat niihin eniten alueiden välisessä ja ylikansallisessa mittakaavassa. Ne myös jättävät paljon liikkumavaraa yhtenäisyydelle, vertikaalisille ja horisontaalisille toissijaisuuspolitiikoille. Adrianmeren alueen on erityisesti vahvistettava yhtenäistämisen ja jakoprosesseja liittyen tärkeisiin valintoihin, jotka koskevat esimerkiksi ympäristöä, taloutta, infrastruktuuria, palveluja ja kulttuuria. Alueiden välinen yhteistyö on Euroopan kannalta sekä hyödyllistä että edullista, sillä se osoittaa vuorovaikutus- ja osallistumiskulttuurin olevan ainoa keino vahvistaa paikallisalueen kasvua ja kehitystä Euroopaksi, joka on kenties yhtenäisempi ja lähempänä kansalaisiaan. ■

LUE LISÄÄ

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/newsroom/news/2015/08/european-commission-adopts-eur7-billion-operational-programme-for-the-italian-region-of-puglia

EU:n hyödyt

Vaikuttaako EU:n rahoitus siihen, kuinka EU:n kansalaiset suhtautuvat Euroopan unioniin? Yhdistyneessä kuningaskunnassa äskettäin järjestetyn EU-kansanäänestyksen perusteella vastaus on ei. Kaksi EU:n köyhempää aluetta Cornwall ja West Wales, jotka ovat saaneet miljoonia euroja EAKR- ja ESR-rahastoista, äänestivät pääasiallisesti EU:sta eroamisen puolesta.

Tiedotusvälineet ja mielipidetutkimukset ovat tunnistaneet erilaisia tekijöitä, jotka selittävät tätä ilmeistä ristiriitaa. Niistä yksi voi olla viestintä: BBC pani merkille EU-kylttien näkyvyyden puutteen ja yleisen EU:n rahoitusta koskevan tietämättömyyden Cornwallissa¹. Myös muilla tekijöillä oli osuutta asiaan. Rahoitusosuuksia, suvereniteettia, maahanmuuttajia tai Yhdistyneen kuningaskunnan ja Euroopan taloudellista tilannetta koskevat huolet kumosivat näkemykset EU:n rahoituksen hyödyistä Walesissa ja muualla².

Se, onko EU:n rahoitus edistänyt ihmisten mielestä heidän alueensa taloudellista kehitystä ja vaikuttaako rahoitus heidän suhtautumiseensa EU:hun ja eurooppalaiseen identiteettiin, on keskeisessä asemassa uudessa Horisontti 2020 -hankkeessa. Uusi projekti on nimeltään COHESIFY-hanke. Hankkeen aikana tehdään ensimmäinen kattava tutkimus eurooppalaisesta identiteetistä, EU:n koheesiopolitiikasta ja viestinnästä Euroopan alueilla. Hanke on osa laajempaa Horisontti 2020 -ohjelmaa, jossa tutkitaan, kuinka EU:ta voitaisiin tuoda lähemmäksi kansalaisia ja voitaisiin vahvistaa yhteistä eurooppalaista identiteettiä EU:n hyväksyttävyyden ja Euroopan integraation vahvistamiseksi.

Yleinen mielipide kriisin jälkeen

Eurobarometritutkimukset osoittavat, että EU:n kansalaisten eurooppalainen identiteetti on heikentynyt vuosien 2007–2008 taluskriisin jälkeisinä vuosina mutta vahvistunut taas kriisiä edeltävälle tasolle vuonna 2010. Se saavutti kaikkien

¹ <http://www.bbc.co.uk/news/uk-politics-eu-referendum-36054645>

² <https://www.theguardian.com/uk-news/2016/jun/25/view-wales-town-showered-eu-cash-votes-leave-ebbw-vale>

^ Cornwall, yksi Yhdistyneen kuningaskunnan köyhimmistä alueista, on saanut merkittävästi rahoitusta Euroopan aluekehitysrahastosta ja Euroopan sosiaalirahasta

aikojen korkeimman tasonsa vuonna 2015, jolloin yli 50 prosenttia kansalaisista tunsivat ensimmäistä kertaa itsensä sekä oman maansa kansalaisiksi että eurooppalaisiksi. EU:lle annettu poliittinen tuki on myös elpynyt viime vuosina, vaikka kansalaisten luottamus EU:hun pysyy huomattavasti alhaisempana kuin ennen kriisiä. Brexitin vaikutus EU:hun ja yleiseen mielipiteeseen jää nähtäväksi.

Koheesiopolitiikan osuus EU:n budjetista on merkittävä, ja se on ollut tärkein väline puuttua kriisin vaikutuksiin. Kuitenkin alle 50 prosenttia EU:n kansalaisista tietää Euroopan aluekehitysrahastosta tai koheesiorahastosta ja vain viidesosa heistä katsoo hyötynensä EU:n rahoittamista hankkeista päivittäisessä elämässään.

EU:n politiikkojen tutkimuskeskuksen (Strathclyden yliopisto) johtaja professori John Bachtler, joka johtaa kymmenen EU-kumppanin COHESIFY-yhteenliittymää, totesi: ”Monet eurooppalaiset ovat sitä mieltä, että EU on kaukana heidän päivittäisistä huolistaan. Poliittiset päätökset tehdään Brysselissä, ja varat jaetaan kansallisten ja alueellisten pääkaupunkien kautta tavoilla, joita kansalaisten on vaikea ymmärtää. Jos EU haluaa todella siirtyä lähemmäksi kansalaisiaan, sen on ymmärrettävä paljon paremmin, mitä ihmiset ajattelevat EU:sta ja sen politiikoista.”

Hänen kollegansa COHESIFYn projektipäällikkö Carloz Mendez lisäsi: ”Tässä tutkimuksessa keskustellaan tavallisten kansalaisten kanssa eri EU-maissa ja selvitetään, mitä mieltä he ovat EU:sta ja varoista, joita se investoi heidän maahansa, alueeseensa tai kaupunkiinsa.”

Tutkimusmenetelmät

COHESIFY-konsortio koostuu kahdeksasta eurooppalaisesta yliopistosta ja kahdesta pk-yrityksestä. Se toteuttaa kahden vuoden aikana poikkitieteellisen tutkimuksen soveltaen eri tutkimusmenetelmiä, joita ovat muun muassa kohderyhmätutkimus ja edustava kysely kansalaisten keskuudessa, verkkokyselyt, koheesiopolitiikan sidosryhmien ja tiedottajien syvähaastattelut, puolueohjelmien sisältöanalyysi ja (sosiaalisen) median analyysi. Lisäksi analysoidaan jäsenvaltioiden ja hallintoviranomaisten tämänhetkisiä viestintästrategioita ja toimia.

Tutkimusta ohjaa neuvoa-antava komitea, joka koostuu viestinnän ja politiikan asiantuntijoista alue- ja kaupunkipoliitiikan pääosastosta, alueiden komiteasta, Berliinin vapaasta yliopistosta ja Venetsian klubista.

Hankkeessa kerätään uutta tietoa koheesiopolitiikan ja eurooppalaisen identiteetin välisestä suhteesta sekä pyritään antamaan perusteltuja poliittisia suosituksia siitä, kuinka EU:n koheesiopolitiikkaa koskevan viestinnän tuloksellisuutta ja tehokkuutta voidaan parantaa. Alustavia tuloksia saadaan alkuvuodesta 2017, ja hanke päättyy vuonna 2018 loppuraporttiin sekä EU-tiedottajille suunnatun käsikirjan julkaisemiseen. ■

LUE LISÄÄ

www.cohesify.eu

Eurooppalaiset hankkeet lintuperspektiivistä

Osana tämän vuoden Eurooppa alueellani -kampanjaa, yli 3000 hanketta 23 maasta avasi ovensa yli 300 000 kävijälle esitelläkseen, mitä EU:n alueellisilla hankkeilla saavutetaan.

Eurooppa alueellani on EU:n laajuinen viestintäkampanja, joka kannustaa kansalaisia tutustumaan alueellaan toteutettaviin EU:n rahoittamiin hankkeisiin. Ensimmäistä kertaa tänä vuonna neljä eri aloitetta – Avoin EU -hankepäivät, aarrejahti, valokuvakilpailu ja blogikampanja – tarjosivat yleisölle mahdollisuuden tutustua hankkeisiin sekä jakaa kuvia ja kokemuksia sosiaalisessa mediassa. Kampanjaa koordinoi alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto yhdessä alueellisten viranomaisten kanssa.

Katso kuvia tuhansista tapahtumista, joita järjestettiin ympäri Eurooppaa toukokuusta kesäkuuhun 2016. ■

LUE LISÄÄ

http://ec.europa.eu/regional_policy/fi/policy/communication/inform-network/map/

Paikalliset yritykset – EU:n rahoittamien ohjelmien edunsaajat eri puolilta aluetta – kerääntyivät yhteen DIP Sliven -tapahtumassa Bulgariassa.

Baden-Württembergissä Saksassa järjestetyn Eurooppa alueellani -tapahtuman osanottajilla oli erinomainen mahdollisuus saada paljon lisää tietoa EU:n rahoittamista hankkeista alueellaan.

Luxemburgin vuotuisen Fête de l'Europe -tapahtuman kävijät osallistuivat erilaisiin aktiviteetteihin, joilla esiteltiin EU-maita, Euroopan unionin toimielimiä ja neljää klusteria, jotka keskittyvät kasvuun ja työpaikkoihin, ilmastoon ja energiaunioniin, digitaalisiin yhtenäismarkkinoihin sekä EU:hun vahvempuna maailmanlaajuisena toimijana.

Slovenialainen ministeri Alenak Smerkolj (takarivissä toinen oikealta) liittyi ESR-rahoitteisen hankkeen ("Nuorten aikuisten oppiminen") osallistujien seuraan Avoin EU -hankepäivillä Koperissa, Sloveniassa.

Thessalian alueella Kreikassa järjestettiin erilaisia vuorovaikutteisia yleisötapahtumia alueilla, joilla on toteutettu kaupunki-infrastruktuuri- ja kulttuurihankkeita EU:n tuella.

Avoin EU -hankepäivät Łódźin voivodikunnassa, Puolassa.

Hymyileviä kasvoja Fortaleza de Santiagossa, Portugalin Sesimbrassa, järjestetyn arrejahdin jälkeen.

Poliittisen koheesion takaaminen vuoden 2020 jälkeen

Paikalliseen, alueelliseen sekä maaseudun kehittämiseen, alueelliseen koheesioon ja sosiaaliseen innovointiin liittyvien EU-politiikkojen asiantuntija ja Notre Europe -instituutin erityisneuvonantaja Marjorie Jouen kertoo näkemyksensä Euroopan koheesion kehittämisestä.

Brexit on muistutus siitä, että Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR) perustettiin Yhdistyneen kuningaskunnan vaatimuksesta sen liittyttyä Euroopan talousyhteisöön. Paljon on muuttunut vuodesta 1975! Uskon, että pitkäkestoisuuden salaisuus piilee aluekehityspolitiikkojen kyvyssä muuttua aina uudistuksen myötä. Tämä koskee myös koheesiopolitiikkaa, jonka 30-vuotista taivalta juhlimme tänä vuonna.

Jokainen ohjelma on itse asiassa erityinen yhdistelmä välineitä ja tukikelpoisuusperusteita eniten tarvitseville alueille sekä vastaus Euroopan koheesioon kyseisellä kaudella kohdistuviin ughiin. Haasteena on ennakoita ratkaisua vaativat ongelmat yli viisi vuotta etukäteen. Tyhjästä ei tarvitse aloittaa, vaan aina voidaan tukeutua olemassa oleviin rakenteisiin ja parantaa nykyistä toimintaa. Peruseriaatteet – yhteinen hallinto ja jäsenvaltioiden ja alueiden yhteisrahoitus sekä monivuotinen ja monialainen ohjelmatyö – pysyvät muuttumattomina.

Mitä kauden 2014–2020 ohjelmasta pitäisi säilyttää?

Kaksi ja puoli vuotta nykyisen ohjelman käynnistämisen jälkeen voimme ottaa siitä opiksi muutamia asioita. Nykyistä ohjelmaa leimaa erityisesti tarve ratkaista taluskriisi. Viiden Euroopan rakenne- ja investointirahaston (ERI) yhteinen toimenpideohjelma ja niiden mukauttaminen EU 2020 -strategian painopisteisiin nähtiin ratkaisuna haluan tehostaa toimintaa vallitsevien budjetti- rajoitusten myötä. Tarkempi valvonta ja tiukemmat ehdot otettiin käyttöön väliintulovälineiden tehokkuuden takaamiseksi varojen paremman käytön varjolla.

Toinen silmiinpistävä asia ohjelmassa on ”alueellisen koheesion” kirjaaminen tavoitteeksi. Se tarkoittaa erityisen huomion kiinnittämistä alueiden sisäiseen ja alueiden välisiin tasoihin (kaupunki-, paikallis- ja makroalueet) tarjoamalla niille uusia välineitä.

Euroopan komissio laati ensimmäisen kertomuksensa¹ vuoden 2015 lopussa. Se totesi, että koheesiopolitiikasta huolimatta ”kriisin myötä useilla Euroopan alueilla ja useissa jäsenvaltioissa menettettiin vuodesta 2000 lähtien tapahtuneen talouden lähentymisen hyödyt”, ja myöntää, että varojen ollessa riittämättömiä uusien jakoperusteiden soveltaminen ei ole mahdollista.

Myönteistä sen sijaan oli se, että rahastojen hallinnoinnin ansiosta niiden oli mahdollista toimia ”puskureina” ja joskus korjata kansallisten julkisten investointien puutteita. Vapaaehtoinen turvautuminen uusiin alueellisen kehityksen välineisiin, kuten yhdennettyihin alueellisiin investointeihin, kestävän kaupunkikehityksen strategioihin ja paikallisyhteisöjen omiin kehittämishankkeisiin (CLLD) osoittaa niiden olevan perimmältään kokeellisia.

Fabrizio Barcan alueellisen sosiaalisen toimintaohjelman² mukaan ohjelma onnistuu hallinnoimaan alueiden ERI-rahastoja paremmin toteuttamalla paikallisyhteisöjen omia kehittämishankkeita kaikenlaisille alueille ja soveltamalla muitakin tavoitteita kuin talouden suorituskykyyn liittyvät tavoitteet (esimerkiksi energia ja ympäristö). Sosiaalisen koheesion eli työllisyyden ja köyhyyden osalta ei kuitenkaan ole edistytty. Hyvässä hallintotavassa on tapahtunut pientä edistymistä, vaikka menettelyt ovat monimutkaistuneet ja alakohtaisten politiikkojen alueellistamisen sijaan koheesiopolitiikka on jakautunut eri aloihin.

¹ Komission tiedonanto ”Investoinnit työpaikkoihin ja kasvuun – Euroopan rakenne- ja investointirahastojen vaikutusten maksimointi”, KOM(2015) 639 lopull., 14.12.2015

² F. Barca, 2009, *An agenda for a reformed cohesion policy*

Mitkä ovat koheesion kohtaamat haasteet vuoden 2020 jälkeen?

Tämän hetkisen geopoliittisen kaaoksen aikana ei pitäisi siirtää huomiota pois muuttuneen EU:n sisäisen koheesion tarpeesta. Nämä tarpeet eivät ole puhtaasti sosiaalisia, ammatilliseen toimintaan ja toimeentuloon liittyviä tai yhteinäismarkkinoiden seurauksia vaan lisääntyvässä määrin yhteiskunnallisia – eli muun muassa ihmisten ikään, kulttuuriin, terveyteen ja koulutukseen liittyviä. Alueellinen ulottuvuus on yhä tärkeämpi rauhanomaisen rinnakkaiselon varmistamiseksi, koska useimmat sosiaalisen koheesion takana olevat instituutiot ja mekanismit on joko purettu (työ, koulu, yritykset jne.) tai ne ovat kadonneet.

Siispä pienten alueiden (kaupunkialueet tai maaseutualueet) väliset erot eivät johdu yksinkertaisesti niiden taloudellisesta kilpailusta ja innovointiprofiileista vaan myös niiden elinolosuhteista,

yhteiskunnallisesta sopusoinnusta ja niiden demokraattisten instituutioiden terveydestä.

Lisäksi alueiden epätasapainoinen altistuminen luonnonvarojen niukkuudelle ja erilaiset ilmasto-olosuhteet ovat osoitus siitä, että ratkaiseva vaihe vuotta 2025 silmällä pitäen on saavutettu ja sietokyvyn varmistamiseksi alueet ja väestö on osallistettava toimiin.

Näin ollen on tarpeen

- perustaa merkittävä osa varojen kohdentamisesta (noin 30 prosenttia) henkeä kohden lasketun BKT:n sijaan Euroopan sosiaalisen edistyksen indeksiin;
- tarkistaa investoinnin painopisteitä ottamalla huomioon enemmän nuorten osallistamista, syrjäytymisen ehkäisyä, häiriönsietokyvyn parantamista, elinolosuhteiden parantamista, osallistavaa demokratiaa, sosiaalista

innovointia ja digitaalisen teknologian käyttöön liittyvää luovuutta koskevia tavoitteita;

- vahvistaa ja lujittaa yhdenmukaisen alueellisten kehitysvälineiden käyttöä säätämällä ne pakollisiksi;
- edistää alueellista kilpailua menetelmänä, jolla pannaan täytäntöön alueellisia investointiohjelmia kaupunkija maaseutualueiden, rannikko- ja vuoristoalueiden ja paikallisten viranomaisten välillä sen lisäksi, että se on erityinen tavoite. ■

LUE LISÄÄ

Notre Europe –
Jacques Delors Institute:
www.delorsinstitute.eu/1-Home.htm

MOOC: kurssi EU:n talousarvioiden ja rahoituksen ymmärtämiseksi

Alueiden komitean (AK) massiivinen avoin verkkokurssi (Massive Open Online Course, MOOC) on ensimmäinen laatuaan, ja se auttaa alueellisia ja paikallisia viranomaisia seuraamaan Euroopan unionin asioihin liittyvää päätöksentekoa. Painopisteinä ovat EU:n varojen myöntäminen ja talousarvioiden ymmärtäminen.

Vuonna 2015 järjestetty ensimmäinen MOOC-kurssi oli yleisesittely EU:n institutionaalisesta rakenteesta ja päätöksentekoprosessista, erityisesti koskien alueellisia ja paikallisia asioita. Yli 50 asiantuntijaa, mukaan lukien paikalliset poliitikot, Euroopan parlamentin jäsenet ja yliopistojen edustajat, jakoivat tietämystään videoiden ja AK:n tiloista suoratoistona lähetettyjen keskustelujen välityksellä.

Noin 8500 osanottajaa yli 70 maasta vahvistivat MOOCin potentiaalin lisätä hallinnollisia valmiuksia paikallisella tasolla sekä EU-asioita koskevan verkko-opetuksen suuren tarpeen. Toinen kurssi onkin suunniteltu järjestettäväksi 31.10.–9.12., ja se on mattimyöhäisten saatavilla koko vuoden 2017.

Tämän vuoden kurssin ovat laatineet Euroopan investointipankki ja kaksi Euroopan komission pääosastoa (alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto, budjettipääosasto).

MOOC käsittää kuusi EU:n talousarvioon ja sen käyttöön keskittyvää pääteemaa. Jokainen on verkossa yhden viikon ajan ja edellyttää kahden tunnin opiskelua. Kurssin työkalut, mukaan lukien videot, suorat keskustelut, tiedotteet ja tietovisat, tasapainottavat EU:n rahoituksen, menettelyiden ja arvioinnin perustana olevaa teoriaa projektin suunnittelijoiden ja toteuttajien esittämällä käytännön tiedoilla. Kurssi on saatavilla ilmaiseksi osoitteessa fun-mooc.fr. Osanottajat voivat rekisteröityä osoitteessa <https://www.fun-mooc.fr/courses/CoR/114001/session01/about>.

OTTO 2

MOOCin toisen kurssin tavoitteena on houkutella yli 10 000 osanottajaa, kuten:

- > AK:n jäseniä sekä alueellisia ja paikallisia poliitikkoja EU:sta ja sen ulkopuolelta;
- > EU:n toimielinten, Brysselin alueellisten toimistojen, järjestöjen tms. henkilökuntaa;
- > EU:n rahoitusasioihin osallistuvia alue- ja paikallishallinnon virkamiehiä;
- > kansalaisjärjestöjen henkilökuntaa ja EU:n rahoituksen mahdollisia edunsaajia;
- > rahoituslaitosten, kuten yritysten tukemiseen keskittyneiden (alueellisten) pankkien henkilökuntaa;
- > opettajia, opiskelijoita ja toimittajia.

Moduuli 1 käsittelee alueiden ja kaupunkien roolia EU-asioissa keskittyen rahoitukseen liittyviin asioihin. **Moduulissa 2** tämänhetkisen EU:n talousarvion yleiskatsausta täydennetään budjettijaksoa, tuloksia, läpinäkyvyyttä ja investointeihin liittyviä toimia koskevilla yksityiskohtilla. **Moduulissa 3** tarkastellaan lähemmin Euroopan rakennerahastoja ja Euroopan investointirahastoja ja niiden täytäntöönpanoa.

Moduulin 4 aiheena ovat Euroopan strategisten investointien rahasto ja muut Euroopan investointipankin välineet sekä hyvät käytänteet ja verkostoituminen. **Moduulissa 5** esitellään alueita ja kaupunkeja koskevat EU:n ohjelmat, menettelyt ja virastot. **Moduulissa 6** käsitellään EU:n kauden 2014–2020 talousarvion väliarviointia ja vuoden 2020 jälkeisiä näkymiä. ■

LUE LISÄÄ

<http://cor.europa.eu/en/events/Pages/CoR-online-MOOC.aspx>

UUTISET [LYHYESTI]

EPEIROSIN ALUE VOITTI PARHAIDEN KÄYTÄNTEIDEN PALKINNON "KANSALAISEN OPPAALLAAN"

Ansiokas kreikkalainen aloite menestyi julkisen hallinnon Eurooppa-instituutin järjestämässä vuoden 2015 julkisen sektorin hankekilpailussa. Kilpailun tarkoituksena on nostaa esille innovatiivisimpia ja tehokkaimpia toimia, jotka toimivat esimerkkinä sekä Euroopan että kansainvälisellä tasolla. Epeiros, yksi Kreikan köyhimmistä alueista, on kehittänyt menestyksekkään "Kansalaisen oppaan". Opas on käytännöllinen verkkotyökalu, joka palvelee kansalaisia ja yrityksiä etänä säästämällä aikaa ja rahaa. Hanke auttaa purkamaan ruuhkia, jotka syntyvät suuren ihmismäärän odottaessa palvelua, ja parantaa virkamiesten tuottavuutta. Se

lisää myös avoimuutta ja luottamusta julkisia palveluja kohtaan.

Hanke oli yksi 64:stä hyväksi käytänteeksi tunnustetusta hankkeesta, jotka 36 Euroopan maata ja Euroopan unionin toimielintä ilmoittivat kilpailuun. Mainittavaa on, että Epeirosin "Kansalaisen oppaan" toteuttivat virkamiehet yksin käyttäen avoimen lähdekoodin ohjelmistoa, jolloin palvelun käyttöönotosta, tarjoamisesta ja ylläpidosta ei synny lainkaan kustannuksia! Idean palveluun esitti Epeirosin alueen varakuvernööri Tatiana Kalogianni, jonka tuki oli ratkaisevaa koko hankkeen onnistumiselle.

LUE LISÄÄ

<http://www.politis.gov.gr>

ALUE- JA KAUPUNKIPOLITIIKAN PÄÄOSASTON UUSI PÄÄJOHTAJA

Euroopan komissio on nimittänyt Marc Lemaîtren alue- ja kaupunkipolitiikan pääosastonsa pääjohtajaksi. Hän aloitti uudessa tehtävässään 1. syyskuuta Walter Deffaan jälkeen.

Lemaîtrellä on 20 vuoden kokemus EU-asioista niin Euroopan komissiosta kuin Luxemburgin diplomaattisesta edustuksesta. Vuosina 1996–2006 hän työskenteli Luxemburgin pysyvässä edustustossa Euroopan unionissa hoitaen talousarvion, kaupan ja yleisiin asioihin liittyviä tehtäviä, joihin kuului myös kauden 2007–2013 monivuotisen rahoituskehysten valmistelu ja sitä koskeva neuvottelu.

Hän siirtyi komissioon vuonna 2007 aluepolitiikasta vastaavan komission jäsenen Danuta Hübnerin ja tämän seuraajan Paweł Sameckin kabinettipäälliköksi. Vuosina 2010–2013 Lemaître toimi talousarviosta vastaavan komission jäsenen Janusz Lewandowskin kabinettipäällikkönä. Tänä aikana valmistettiin ja hyväksyttiin tämänhetkinen (2014–2020) monivuotinen rahoituske-

^ Epeirosin alueen varakuvernööri Tatiana Kalogianni (keskellä) palkintoseremoniassa.

hys. Vuodesta 2013 hän on johtanut henkilökohtaisten etuuksien hallinto- ja maksutoimistoa, jossa työskentelee lähes 600 henkilöä. ■

UUSIA OMINAISUUKSIA AVOIMEEN TIETOPORTAALIIN

Euroopan rakenne- ja investointirahastojen avoimeen tietoportaaliin on lisätty uutta tietoa ja uusia ominaisuuksia. Käyttäjät voivat nyt tarkastella kaikkia 533:a kauden 2014–2020 ERI-ohjelmaa (maakohtaisilta sivuilta käsin) sekä muun muassa yleisiin indikaattoreihin perustuvia rahoitusta ja odotettuja saavutuksia koskevia tietoja. Rahoitusta koskeva tietokokonaisuus on päivitetty heijastamaan hyväksytyjä ohjelmia heinäkuusta 2016 alkaen, ja portaaliin on lisätty myös liittymistä valmisteleavan tukivälineen (IPA) nojalla toteutettavat rajatylittävät yhteistyöohjelmat. Käyttäjillä on nyt myös mahdollisuus nähdä rahoituksen temaattinen

jakautuminen joko kokonaissummina tai prosenttiosuuksina kansallisesta rahoitusosuuksista. ■

LUE LISÄÄ

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/reports/cohesion6/cp_data.png

HYVÄT TULOKSET INNOVOINNISTA

Komissio on julkaissut vuoden 2016 Euroopan innovaatioiden tulostaulun, Euroopan alueellisen innovaation tulostaulun ja Innobarometrin tulokset. Tärkeimmät huomiot ovat, että EU:n innovointi on kuromassa kiinni Japania ja Yhdysvaltoja Ruotsin ollessa jälleen innovointijohtaja ja Latvian ollessa nopeiten kasvava innovaattori.

Myös keskitason innovaattorimaissa on alueellisia innovointikeskuksia: Piemonte

ja Friuli-Venezia Giulia Italiassa, País Vasco Espanjassa ja Bratislavský kraj Slovakiassa. Yleisesti ottaen tärkein tekijä innovointijohtajaksi kehittymisessä on **tasapainoisen innovaatiojärjestelmän** käyttöönotto. Järjestelmässä tulee yhdistyä julkisten ja yksityisten investointien sopiva taso, tehokas innovointikumppanuus yritysten kesken sekä tiedeyhteisön kanssa, vahva koulutus pohja ja erinomainen tutkimus. EU:n innovointikyvyn odotetaan kasvavan kahden seuraavan vuoden aikana. Valtaosa yrityksistä suunnittelee joko säilyttävänsä investointien nykyisen tason tai kasvattavansa sitä ensi vuoden aikana. Romanianlaiset, maltalaiset ja irlantilaiset yritykset lisäävät kaikkein todennäköisimmin investointiaan innovointiin. ■

EUROPEAN STRUCTURAL AND INVESTMENT FUNDS
OPEN DATA PLATFORM

EU INVESTS IN YOUR REGIONS

explore our **data...**

<https://cohesiondata.ec.europa.eu/>

European Commission | Regional and Urban Policy

LUE LISÄÄ

<http://ec.europa.eu/growth/industry/innovation/facts-figures/scoreboards/>

HANKKEET

NUORET OTTAVAT TAKAISIN MAFIALTA TAKAVARIKOIDUN OMAISUUDEN

**EUROOPAN UNIONI:
227 900 EUROA**

**UUDISTUVA RAHASTO:
(KANSALLINEN
YHTEISRAHOITUS)
107 500 EUROA**

**UUDISTUVA RAHASTO:
(KOHEESIOTOIMENPITEITÄ
KOSKEVA SUUNNITELMA)
194 700 EUROA**

Mafialta takavarikoituja tiloja käytetään nuorisokeskuksena Balestratessa, 6000 asukkaan rannikkokaupungissa Sisilian Palermon maakunnassa.

Rakennus takavarikoitiin paikalliselta mafiosolta ja siirrettiin Balestraten kunnan omistukseen vuonna 2009. Se kunnostettiin kansallisesta turvallisuutta koskevasta toimenpideohjelmasta myönnettyllä 530 000 euron rahoituksella kaupungin nuorisokeskukseksi.

Balestraten kunta käynnisti tarjouskilpailun keskuksen hallinnoinnista joulukuussa 2015. Voittaneen tarjouksen takana oli kuuden paikallisen voittoa tavoittelemattoman järjestön yhteisyritys. Järjestöjen toiveena oli yhdistyä Balestraten historian suurimmaksi nuorten osallistumista edistäväksi verkostoksi.

Nuorisokeskuksen perustamisella mafialta takavarikoituun rakennukseen alueella, jolla mafia on vahvasti läsnä, on suuri symbolinen merkitys. Italian valtionhallinto takavarikoi varoja mafialta ja antaa ne takaisin kansalaisyhteiskunnan, erityisesti nuorten, käyttöön.

Keskuksessa järjestetään toimintaa laillisuuden kulttuurin edistämiseksi ja levittämiseksi. Näin ehkäistään nuorten joutumista harhateille lisäämällä heidän tietoisuuttaan laillisuudesta, tasa-arvosta, kunnioituksesta ja demokratiasta. Kaikkea tätä edistetään levittämällä todistajanlausuntoja ja siirtämällä nuoremille sukupolville niiden monien ihmisten sitoutumista, jotka ovat menettäneet henkensä taistelussa mafiaa vastaan.

Keskuksessa toteutetaan lainmukaisuutta ja mafian, kirkon ja kiskonnan vastaista taistelua koskevia kulttuuri-aloitteita ja edistetään mafian vastaisesta taistelusta kiinnostuneiden nuorten vapaaehtoisten leirejä.

Esityslistalla kulttuuri

Keskuksessa järjestetään taide-, teatteri- ja musiikkityöpajoja, joissa hyödynnetään hanketta hallinnoivan kuuden organisaation ammattitaitoa. Kansalaisuutta käsitteleviä kursseja sekä opiskelumotivaatio- ja tutorointiseminaareja järjestetään koulun keskeyttämisen ehkäisemiseksi. Järjestäjät ovat vakuuttuneita, että mafian vastainen taistelu alkaa kulttuurista ja koulutuksesta.

Lisäksi luodaan "Europe Lab" (Laboratorio Europa), jonka avulla tehdään tunnetuksi nuorisoalan EU-ohjelmien, kuten Erasmus+, Kansalaisten Eurooppa ja Luova Eurooppa, sekä nuorisotakuujärjestelmän tarjoamia mahdollisuuksia.

Näin keskukselta tulee sekä fyysinen että symbolinen tapahtumapaikka, jossa levitetään laillisuuden kulttuuria turvallisuudentunteen vahvistamiseksi alueella ja sen muuttamiseksi paremmaksi paikaksi elää. Siellä kehitetään ja edistetään hankeideoita kansalaisten tietoisuuden ja osallistumisen vapauden lisäämiseksi erityisesti nuorten keskuudessa.

Keskus symboloi EU:n läsnäoloa syvällä Etelä-Italiassa. Se on pelastuksen ja kasvun symboli, joka on luotu EU:n toimielinten tarjoamien mahdollisuuksien ansiosta. ■

HANKKEET

PK-YRITYSTEN ASIAANTUNTEMUKSEN HYÖDYNTÄMINEN KESTÄVÄSSÄ AJONEUVON ENTISÖINNISSÄ

**KOKONAISRAHOITUS:
3 605 900 EUROA**

**EU:N RAHOITUS:
1 000 000 EUROA**

Mobiel Erfgoed Centrumin projektikoordinaattori Hans Visser kertoo *Panoramalle*, kuinka projekti auttoi paikallisia pk-yrityksiä luomaan kannattavan elinkeinon käytettyjen laivojen, lentokoneiden, autojen ja junien entisöinnin alalla.

Pieniltä ja keskisuurilta yrityksiltä (pk-yritykset) puuttuu usein asiantuntemusta tietämyksensä parhaasta hyödyntämisestä ja ideoidensa kaupallistamisesta. Mobiel Erfgoed Centrum (MEC) -projekti on auttanut merkittä-

västi yrityksiä kaupallisen potentiaalinsa hyödyntämisessä tarjoamalla työkalut ja resurssit, joiden avulla omistajat ja perintöä vaalivat järjestöt voivat entisöidä ja säilyttää kestävästi eri liikennevälineitä.

Projektissa on kehitetty tietoportaaali, josta pk-yritykset voivat saada apua prototyyppiensä testaamiseen tai kumppanuuksien muodostamiseen. Yrittäjät, koulutuslaitokset ja testauslaitokset yhdistävä avoin innovaatioympäristö nopeuttaa uusien palvelujen ja tuotteiden markkinoille tuontia.

Panorama: Miten idea projektiin syntyi?

Hans Visser: Projekti käynnistyi halusta vastata yritysten tarpeisiin. Lisäksi havaitsimme hyvän mahdollisuuden testata prototyyppisiä joissakin projektiin osallistuvien museoiden kokoelmiin kuuluvissa ajoneuvoissa. Tällä tavoin pystyimme luomaan laadukkaan mutta kustannuksiltaan pienen tuotantolaboratorioympäristön pk-yritysten innovaatioille.

Kuka projektia johti?

Mobiel Erfgoed Centrum on riippumaton säätiö, joka saa tukea yrityksiltä, yliopistoilta, muilta koulutusorganisaatioilta (ammattillisen koulutuksen oppilaitoksilta) ja hallitukselta. MEC-säätiön

tavoitteena on kerätä ja välittää tietoa, asiantuntemusta ja taitoja, joita tarvitaan liikkuvien perintöesineiden ylläpitämiseen, hoitamiseen ja käyttämiseen, ja siirtää sitä alankomaalaisille yrityksille, yksityisille ihmisille, koulutuslaitoksille ja nuorille.

Kuinka tärkeää pk-yritysten osallistuminen oli?

Säätiö toimi suoraan pk-yritysten kanssa auttaen helpottamaan niiden hallinnollista taakkaa ja kehittämään innovatiivista osaamista ja tekniikoita. MEC-projekti toi yhteen myös joitakin alueen keskeisimpiä taloudellisia menestyjiä, kuten kemian alan sekä energia-, meri- ja liikennealat.

Kuinka rahoitus turvattiin ja miten sitä hallinnoitiin?

Ennen EAKR-hakemusta koordinaattori sai yhteisrahoitusta Rotterdamin kunnalta koko projektikaudelle. Tämä antoi meille turvan projektin alusta saakka ja puskuria aloituskustannusten, erityisesti sihteeripalvelujen kustannusten, rahoittamiseen. EU-rahoitus varmistui sekä yritysten että ammatillisen koulutuksen oppilaitosten innokkaan osallistumisen myötä. Hallinnoimaan rahoitusta ja avustamaan pk-yrityksiä eurooppalaisiin projekteihin osallistumisessa perustettiin yhteistoiminnallinen säätiö.

Millaiset olivat subteet hallintoviranomaisiin?

Kansen voor West -ohjelman kanssa pidettiin yhteyttä säännöllisesti, erityisesti liittyen projektia koskeviin huomattaviin ja rahoituksellisiin muutoksiin, ja siellä asia hoidettiin aina mahdollisimman nopeaa käsittely- ja maksureittiä. Myös heidän tarkastuksensa olivat ammattimaisia ja asialle omistautuneita, mikä auttoi meitä hallinnoimaan paremmin rahoitustietoja. Taloudellinen raportointi tuotti paljon työtä sihteeristölle, mutta heidän panoksensa auttoi vähentämään pk-yritysten hallinnollista taakkaa huomattavasti.

Kuinka kumppanuus kehittyi projektin aikana?

Kaikki projektin kumppanit, yli 100 ihmistä, osallistuivat innokkaasti yhteistyöhön. Monet päättivät jatkaa yhteistyötä projektin loputtua kehittäkseen edelleen uusia urauurtavia teknologioita, kuten aurinkokennoteknologiaa, 3D-tulostusta, komposiittimateriaaleja ja ICT-työkaluja.

Mitkä olivat projektin pääasialliset haasteet?

Ensimmäisenä haasteena oli edistää uusia liiketoimintamahdollisuuksia enti-

sointi-, sähkö-, rauta-/teräs- ja puunjalostusaloilla. Sen jälkeen meidän oli keksittävä oikea tapa hyödyntää innovatiivisia multimediatekniikoita kerätäksemme vaadittuja tietoja ja taitoja. Lopuksi meidän oli jaettava vaadittu panos entisöintiin, hallintoon ja liikkuvien perintöesineiden käyttämiseen.

Pystytekö nimeämään kolme tai neljä virstanpylvästä?

Kaiken saaminen toimimaan hallinnollisella tasolla oli todellinen testi, vaikka kaikki lokahtikin paikoilleen kehitysraporttimme täyttämisen jälkeen. Järjestimme useita konferensseja ja osallistuimme Interclassic-messuille, joilla esittelimme tuloksemme. Nämä tapahtumat antoivat uusia oivalluksia liittyen tiedon ja taidon siirtämiseen, mikä on tärkeää sosiaalisen innovointiketjun vahvistamiseksi pk-yritysten ja tutkimus-/koulutuslaitosten välillä.

Ketkä ovat MEC-projektin pääasialliset edunsaajat?

Luonnollisesti osallistuvat pk-yritykset uusien innovatiivisten tuotteiden ja erilaisten liikennevälineiden entisöintiprosessien kehittämisen kannalta. Tähän mennessä projektin myötä on syntynyt 92 kokoaikaista työpaikkaa, ja ammatillisen koulutuksen oppilaitokset ovat myös hyötäneet. Portaali tarjoaa helpon ja suoran pääsyn projektin tuloksiin erityisesti puhtaan liikkuvuuden ja ylläpidon parissa toimiville pk-yrityksille ja ammatillisen koulutuksen oppilaitoksille.

Mitä kestäviä tuloksia projektista on saatu?

Toivomme, että omaksutut ja jaetut tiedot ja taidot auttavat tekemään Rotterdamista ja Zuid-Hollandin maakunnasta puhtaamman MEC-projekti tulee edistämään kestävää liikkuvuutta sähköistämällä ajoneuvoja ja muuttamalla niitä käymään aurinkoenergialla ja siten

pantamaan ilmanlaatua ja vähentämään melua. Uskomme, että saavutuksemme osoittavat aidon käsityön, innovatiivisten tekniikoiden ja puhtaan liikkuvuuden konseptien yhdistämisen mahdollisuudet.

Kuinka lähestymistapaa voitaisiin jäljitellä vastaavissa projekteissa?

MEC-säätiö on jo mukana EAKR:sta rahoitettavassa projektissa, joka keskittyy kehittämään uusia ja kestäviä tapoja vähentää vanhempien ajoneuvojen saastuttavuutta sähköistämällä ja hyödyntämällä polttokennoja.

Mitä projektissa on opittu tulevaisuutta ajatellen?

Eräs tärkeä oppimamme asia on, että minkä tahansa projektin on perustuttava mukana olevien yritysten tarpeisiin. Vain tällöin on mahdollista kehittää kestävä toimintamalli kehitettävälle innovatiivisille tuotteille, järjestelmille tai prosesseille. Tämä oli projektimme lähtökohta, ja uskomme, että samoin pitäisi olla jokaisen EU:n rahoitusta hakevan projektin kohdalla. ■

LUE LISÄÄ

<http://www.mobielrfgoodcentrum.nl/>

HANKKEET

KREIKAN TERVEYSJÄRJESTELMÄN DIGITALISOINTI

**KOKONAISINVESTOINTI:
13 937 100 EUROA**

**EU-RAHOITUS:
13 937 100 EUROA**

E-resepti-hankkeessa uudistetaan Kreikan terveysjärjestelmää korvaamalla käytössä oleva käytäntö kirjoittaa lääkemääräykset käsin digitaalisella käyttöalustalla.

Vuoden 2015 lopulla päättyneet e-resepti-hanke on tällä hetkellä yksi tärkeimmistä sähköisen hallinnon (e-government) sovelluksista koko maassa. Sähköisen terveydenhuollon (e-health) sovellus on asennettu Euroopan aluekehitysrahaston ja tarkemmin digitaalisen konvergenssin toimenpideohjelman rahoituksella, ja sitä hallinnoi sosiaaliturvavapalveluiden sähköisen hallinnon keskus IDIKA SA. Potilasturvallisuuden ja hoidon laadun parantamiseen sekä resurssien parempaan hyödyntämiseen tähtäävällä järjestelmällä pyritään tarjoamaan avoin modulaarinen e-resepti-ympäristö, joka on EU-yhteensopiva ja yhteentoimiva muiden kansallisten sähköisen terveydenhuollon sovellusten ja kolmansien osapuolten tietojärjestelmien kanssa.

Digitaalinen sosiaalipalvelu toimii kaikissa maan kansallisissa sosiaalivakuutusrahastoissa yhdistäen ne täysin integroidun e-resepti-alustan avulla. Hanke edistää näin avoimuutta ja tukee päätöksentekoa tarjoamalla tarkkaa tilastotietoa. Lisäksi sen tavoitteet noudattavat läheisesti Kreikan terveyspolitiikkaa (2014–2020), jonka painopisteitä ovat perusterveydenhuolto, rahoituslähteiden yhdistäminen, uusien hallinto- ja johtamismenetelmien käyttöönotto, kustannustehokkaiden valvontamekanismien käyttöönotto ja käytänteiden kehittäminen resurssien jakamiseksi paremmin.

Tarkoitukseen sopiva

Pääasiallinen käyttö kattaa lääkemääräykset ja laboratoriotestien läheteet pyyntöjen valvonnasta aina edunsaajien maksuihin. Reseptit kirjoittavan lääkärin luomat e-reseptit

tallennetaan kansalliseen tietokantaan, josta apteekit ja diagnosikeskukset voivat hakea ne toimeenpanoa varten. Tietokannassa olevat tiedot ovat sairausvakuutuslaitosten, terveysministeriön ja valvontaviranomaisten käytettävissä suojatun yhteyden kautta. Vastaavasti kaikkia kansallisten sosiaalivakuutusrahastojen suorittamia rahansiirtoja valvotaan ja hallinnoidaan alusta loppuun, lääkärikäynnit ja sähköiset läheteet lääketieteellisiin toimenpiteisiin mukaan lukien.

Potilaan näkökulmasta sähköinen lääkemääräys korvaa usein vaikealukuiset käsin kirjoitetut reseptit helpottaen reseptin uusimista ja minimoiden samalla lääkärin ohjeiden väärinymmärryksen riskin. Vuode 2015 luvut osoittavat, että uudesta reseptipalvelusta hyötyi kuukausittain noin kolme miljoonaa potilasta.

E-resepti auttaa myös vähentämään lääkemääräyksiä koskevan vakuutusturvan monimutkaisuutta yksinkertaistamalla koko menettelyä ja varmistamalla, että potilastiedot pysyvät ajan tasalla.

Lisäksi uusi digitaalinen palvelu antaa lääkäreille mahdollisuuden saada selkeä yleiskuva potilaan terveystaustasta sekä varmistaa lääketieteellisten suuntaviivojen ja lääkekäytäntöjen paremman noudattamisen. E-resepti-järjestelmän erittäin myönteinen vastaanotto näkyy tilastoista, jotka osoittavat, että vasta äskettäin tapahtuneesta käyttöönotostaan huolimatta se kattaa yli 98 prosenttia kaikista tällä hetkellä laadituista lääkemääräyksistä koko maassa.

Viimeisimpänä muttei vähäisimpänä otetaan käyttöön myös sähköisen terveydenhuollon sovellus, jossa yhdistyvät monet eri työkalut ja palvelut ja joka täydentää jo menestyksekkästä e-reseptijärjestelmää kansallisella tasolla. ■

LUE LISÄÄ

<http://www.e-prescription.gr>

HANKKEET

MAATALOUDEN JA YMPÄRISTÖN VÄLINEN TASA-PAINO ITÄMEREN ALUEELLA

**KOKONAISINVESTOINTI:
6 603 200 EUROA**

**EU-RAHOITUS:
4 351 700 EUROA**

Baltic COMPASS -hanke toi yhteen maatalous- ja ympäristöalojen alueelliset sidosryhmät tavoitteenaan torjua ravinteiden liiallista esiintymistä (tunnetaan myös rehevöitymisenä) Itämeressä ja sen valuma-alueella.

Hankkeen sidosryhmiin lukeutui hallintoviranomaisia, erikoistuneita tutkimuslaitoksia, tuottajajärjestöjä ja yrityksiä. Yhdessä ne pystyivät ottamaan käyttöön tehokampia maatalouden ympäristöpolitiikkoja, jakamaan innovaatioita ja parhaita käytäntöjä, kehittämään tieteellisiä skenaarioita sekä investoimaan ympäristötekniikoihin ravinteiden liiallisen esiintymisen torjumiseksi.

Hanke on myös auttanut korjaamaan puutteita eri sidosryhmien hallinnointivalmiuksissa, ja ennen kaikkea sen avulla on onnistuttu rakentamaan molemminpuolista luottamusta ympäristö- ja maatalousalojen välille.

Baltic COMPASS -hankkeeseen osallistui 22 kumppania kahdeksasta Itämeren rannikkomaasta sekä Valko-Venäjä. EU:n aluekehitysrahaston (EAKR) Itämeren aluetta koskevasta toimenpideohjelmasta ohjelmakaudella 2007–2013 saadun rahoituksen avulla hanke loi vähintään viisi uutta työpaikkaa, joista osa on pysyviä.

Kaikkia osapuolia hyödyttävä ratkaisu

”Baltic COMPASS auttoi Itämeren alueen maatalousalaa löytämään tapoja päivittäisen ruoan tuottamiseen alueen 90 miljoonalle asukkaalle suojellen samalla Itämerta. Jos hankkeen suosittelemat toimet saadaan toteutettua onnistuneesti

koko alueella, se vaikuttaa merkittävästi Itämeren alueeseen”, sanoo Ola Palm Ruotsin maatalous- ja ympäristötekniikan tutkimuslaitoksesta (JTI).

Aloitteen pitkän aikavälin tuloksiin lukeutuvat uudet strategiat rehevöitymisen vähentämiseksi, vahvempi yhteys maatalouden ja ympäristön etujen välillä sekä poliittisten toimien parempi kustannustehokkuus.

Toiveissa on myös, että alueen itä- ja länsiosien maat integroituisivat paremmin EU:n Itämeren aluetta koskeva unionin strategian mukaisesti. Lisäksi yhdistämällä ja levittämällä ainutlaatuista tietoaan ja kokemustaan sidosryhmät ovat tasoittaneet tietä maataloutta koskevalle ympäristötietoisuudelle alueella. Tästä hyötyvät sekä maatalous että ympäristö ilman, että maatalousalan kilpailukyky heikkenee.

Hanke toimi yhteistyössä kahden muun maatalouden ympäristöhankkeen kanssa: Baltic Deal ja Baltic Manure. Yhteistyön näkyvin tulos on vuodesta 2010 lähtien järjestetty sidosryhmien konferenssi ”Vihreämpää maataloutta sinisemmän Itämeren puolesta”, joka on kasvanut alueen tärkeimmäksi maatalouden ympäristösidosryhmien tapahtumaksi. ■

LUE LISÄÄ

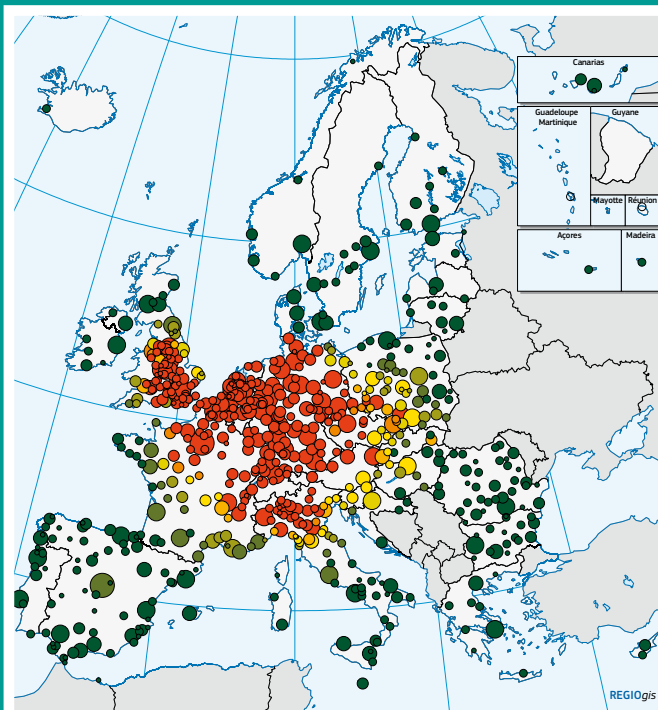
<http://www.balticcompass.org/>

POTENTIAALINEN SAAVUTETTAVUUS TIETÄ PITKIN KAUPUNKIEN TOIMINNALLISTA ALUETTA KOHDEN, 2012

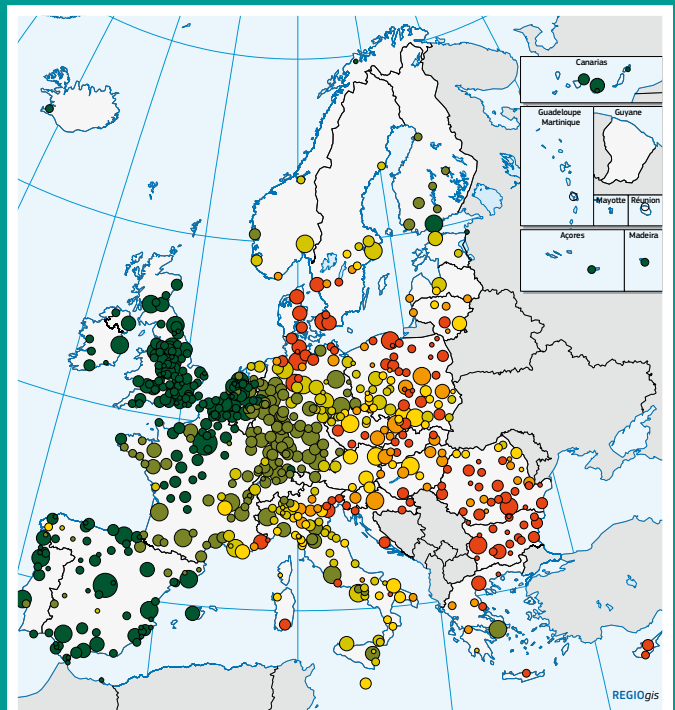
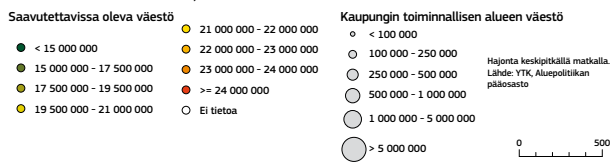
Oheisesta kartasta näkyy saavutettavuuden taso tietä pitkin matkustettaessa kaikista tärkeimpien toiminnallisten alueiden kunnista kaikkien EU- ja ETA-maiden kuntiin. Analyysissä on otettu huomioon havaitut liikenneolosuhteet ja nopeus koko tieverkossa sillat ja lautat mukaan lukien. Saavutettavuus ilmaistaan tavoitettavissa olevien asukkaiden määränä ottaen huomioon kohteeseen matkustamisen vaatima aika. Saavutettavuus on korkein Keski-Euroopan kaupungeissa, mutta myös joissakin syrjäisemmissä suurissa kaupungeissa, kuten Varsovassa ja Budapestissa, saavutettavuus on hyvä.

TEN-T-VERKON TOTEUTUKSEN AIKAANSAAMA ODOTETTU MUU- TOS SAAVUTETTAVUUDESSA TIETÄ PITKIN KAUPUNKIEN TOIMINNAL- LISTA ALUETTA KOHDEN

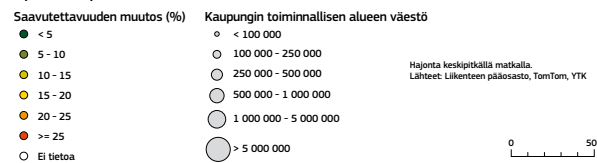
Kartasta näkyy Euroopan laajuisen liikenneverkon toteutuksen aikaansaama odotettu muutos saavutettavuuden tasoissa kaupunkien toiminnallista aluetta kohden. Koheesiopolitiikan välineillä tuettu TEN-T-politiikka investoi uusien teiden rakentamiseen ja olemassa olevien parantamiseen. Monien kaupunkien toiminnallisten alueiden saavutettavuuden odotetaan TEN-T-hankkeiden ansiosta kasvavan merkittävästi (usein yli 20 prosenttia). Odotettu kasvu on erityisen suurta Bulgarian, Romanian ja Kroatian kaupungeissa.

Potentiaalinen saavutettavuus tietä pitkin kaupunkien toiminnallista aluetta kohden, 2012

TEN-T-verkon toteutuksen aikaansaama odotettu muutos saavutettavuudessa tietä pitkin kaupunkien toiminnallista aluetta kohden

OIKEUDELLINEN HUOMAUTUS

Euroopan komissio tai kukaan sen puolesta toimiva henkilö ei ole vastuussa siitä, miten tässä julkaisussa olevia tietoja käytetään, eikä mahdollisista virheistä, joita julkaisussa voi esiintyä huolellisesta valmistelusta ja tarkastamisesta huolimatta.

Tämä julkaisu ei välttämättä edusta Euroopan komission näkemystä tai kantaa.

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2016

ISSN 1725-8162

© Euroopan unioni, 2016

Tekstin jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

(*) Kyseisten kuvien käyttöoikeudet on myönnetty vain Panorama-lehdessä (numerossa 58) käyttöä varten, eikä niitä saa käyttää muihin tarkoituksiin. Kuva voidaan toisintaa Panorama -lehden numerossa 58 ja sen eri kieliversioissa, mutta kuvaa ei saa toisintaa muihin tarkoituksiin.

Kolmannen osapuolen tekijänoikeudella suojatun aineiston käyttöä/jäljentämistä varten on saatava lupa tekijänoikeuden haltijoilta.

Printed in Belgium

Tämä lehti painetaan englannin, ranskan, saksan, bulgarian, kreikan, espanjan, italian, puolan ja romanian kielillä kierrätyspaperille.

Julkaisu on saatavana 22 kielellä osoitteessa http://ec.europa.eu/regional_policy/fi/information/publications/panorama-magazine/

Tämän numeron sisältö valmistui elokuussa 2016.

VALOKUVAT (SIVUT):

Kansi: © iStock, albertogardin

Sivu 4: © iStock, Kaycco

Sivu 7: © iStock, standret

Sivu 8: © Martijn Beekman

Sivut 6, 9, 10, 11, 12, 28, 29, 30, 36, 43:

© Euroopan komissio

Sivu 14: © iStock, RicoK69

Sivut 16, 17: © RWMC Ljubljana

Sivu 20: © iStock, knape, © Pohjois-Pohjanmaan liitto

Sivu 21: © iStock, Alvaro Arroyo,

© Koheesio- ja kehitysvirasto

Sivu 23: © iStock, therry, © Antoine Darnaud –

Languedoc Roussillonin ja Midi Pyrénées'n alue

Sivu 24: © iStock, Borisb17

Sivu 25: © Tukholman lääni

Sivut 26, 27: © Črt Slavec - kehityksestä ja eurooppalaisesta

koheesiopolitiikasta vastaava hallituksen yksikkö, Slovenia

Sivu 31: © Diritti a Scuola

Sivu 32: © Living Lab

Sivut 30, 33: © Thinkstock, fotoember

Sivu 35: © Apulian aluehallinto

Sivu 37: © Thinkstock, Creatas Images

Sivu 39: © Taloudellisen kehityksen ministeriö, Puola,

© kehityksestä ja eurooppalaisesta

koheesiopolitiikasta vastaava hallituksen yksikkö,

Slovenia, © FEDER Luxembourg, © Lissabon 2020

Sivu 40: © Marjorie Jouen

Sivu 41: © iStock, RoBeDeRo

Sivu 42: © Alueiden komitea

Sivu 45: © Balestraten kunta

Sivut 46, 47: © Mobiel Erfgoed Centrum

Sivu 48: © e-prescription

Sivu 49: © Baltic COMPASS

OHJELMA

10.–13.10.2016

Bryssel (BE)

Euroopan alueiden ja kaupunkien viikko
(sekä RegioStars-seremonia)

3.–4.11.2016

Bratislava (SK)

Viides vuotuinen foorumi koskien
EU:n strategiaa Tonavan aluetta varten

8.–9.11.2016

Tukholma (SE)

Seitsemäs vuotuinen foorumi koskien
EU:n strategiaa Itämeren aluetta varten

30.–31.3.2017

Bryssel (BE)

Syrjäisimpien alueiden foorumi

26-27 JUNE 2017

Bryssel (BE)

Koheesiofoorumi

PYSY AJAN TASALLA

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

@EU_Regional
#CohesionPolicy | #ESIFunds

EUinmyRegion

flickr.com/euregional

RegioNetwork

yammer.com/RegioNetwork

[ec.europa.eu/commission/2014-2019/
cretu_en](http://ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu_en)
@CorinaCretuEU

Näistä tapahtumista saa lisätietoja Inforegio-sivuston kalenterista:
http://ec.europa.eu/regional_policy/fi/newsroom/events/

Julkaisutoimisto

Euroopan komissio,
Alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto
Viestintä – Ana-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Brussels
Sähköposti: regio-panorama@ec.europa.eu